

Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!

AMERICAN HOME

AMERIŠKA DOMOVINA

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

Serving in Ohio and Nationwide, over 200,000 American-Slovenians

Vol. 99 - No. 8

(USPS 024100)

AMERIŠKA DOMOVINA, FEBRUARY 20, 1997

ISSN Number 0164-68X

60¢

Dubravka Tomsic, pianist, makes Cleveland debut

Dubravka Tomsic, legendary Slovenian pianist, will make her Cleveland recital debut on Tuesday, April 15, at 8 p.m. in Cleveland's Severance Hall.

The brilliant Slovenian pianist's program will feature the *Four Ballades* of Frederic Chopin, the two Rhapsodies of Brahms, excerpts from Ravel's *Mirrors* and *Le Tombeau de Couperin* and Mozart's *Fantasia in D Minor*.

Already regarded as a pianist of legendary stature in the former Yugoslavia and Eastern Europe, where she has given more than 3,000 performances, American audiences have only recently been reacquainted with her dazzling and insightful playing.

Since her triumphant return, playing gala opening night recitals at the Newport Music Festival in 1989 and 1990, she has performed recitals on prestigious series in Chicago, Seattle, San Francisco, Atlanta, Pasadena, and Boston, where the Bank of Boston Celebrity Series presented her fourth Symphony Hall recital in 1996. Her stellar performances of Beethoven's Concerto No. 5 with the Boston Symphony in 1994 prompted an immediate re-engagement for performances in Boston and New York's Carnegie Hall with Seiji Ozawa conducting.

Born in Dubrovnik in 1940, Dubravka Tomsic gave her first public recital at five and in 1952, after playing for Claudio Arrau and in London. He recommended that the young prodigy continue her studies in either London or New York. Shortly thereafter, as fortune would have it, her father, an eminent professor of international law, brought the family to New York where he was to study under a Rockefeller Fellowship.

During this time, Ms. Tomsic studied with Katherine Bacon at the Juilliard School, made her New York Philharmonic debut, gave a recital in New York's Town Hall and appeared with the Rochester and New Haven Symphony Orchestras. In 1957, she presented a Carnegie Hall recital attended by

Artur Rubinstein, who included a glowing account of the occasion in his memoirs.

Tomsic subsequently studied with Rubinstein for two years before returning home to Ljubljana, Slovenia.

While Ms. Tomsic has never performed in Cleveland, she has a connection to the city. In the early part of this century, with the economy of Slovenia in terrible condition, her grandparents both moved to Cleveland to help support the family. While here, her grandmother, Helen Tomsic, contracted cancer and after a brief trip back to Slovenia to visit her children (including Dubravka's father), she died in Cleveland in 1917 and is buried in Calvary Cemetery.

The enclosed ticket form is for the Slovenian Community and friends. As you can see, there is a considerable discount for the Slovenian community.

DUBRAVKA TOMSIC CONCERT
SEVERANCE HALL
April 15, 1997 at 8:00 pm

Cleveland Slovenian Community
Ticket Order Form

Name _____
Address _____
City/State/Zip _____
Phone _____

Area	Prices	Number ordered	Total
Main Floor			
Rows A-D	\$12.00	_____	_____
Rows E-W	15.00	_____	_____
Dress Circle	17.00	_____	_____
Sides	15.00	_____	_____
Balcony			
Rows A-E	15.00	_____	_____
Rows F-K	12.00	_____	_____
Boxes	20.00	_____	_____

TOTAL TICKETS _____

Mail, (or take), order form and check to:
Severance Hall
Box Office
11001 Euclid Avenue
Cleveland, OH 44106

There are two elevators available, as well as, underground paid parking.

On the day of the performance, tickets can be purchased by the students at the box office for \$ 5.00 each.

Angela Martzall chooses Slovenia as school topic representative

Yes, Slovenia was on the list of countries that could be included in the celebration of United Nations Day at the West Milton Elementary School in October.

All fifth graders are requested annually to represent the country of their choice. Eleven-year-old **Angela Martzall** proudly wore her Slovenian National costume to the celebration. Close to two hundred students took part.

Her outfit was made by her grandmother, **Jean Sega**.

Pictured is Angela with her mother, **Sally Ann (Sega) Martzall**. They live in West Milton, Ohio, a suburb of Dayton.

Some Corn for Alberta

Alberta from Chardon, Ohio called to say she likes some of the corny jokes we publish from time to time. She says she cuts them out and saves them. So, here's a few for Alberta.

Billy: Why does your brother put corn in his shoes?
Sue: Because he's got pigeon toes.

How do you measure a cornfield?
From ear to ear.

Give a skeptic an inch, and he'll measure it.

Women may be smarter than men, but did you ever see a man wearing a shirt buttoned in the back?

Sometimes philosophers are silly. They expect a person who loses his shirt to roll up his sleeves.

Dubravka Tomsic

Jim's Journal

By Jim Debevec

Ever hear the song "Chattanooga Choo Choo?" I heard it the other day on the radio. It's an oldie and contains the words, "She's all satin and lace, I used to call Funny Face." Well, there you have it.

Can you imagine calling someone "Funny Face?" I can't conceive of it even way back when. A few weeks ago there was a movie on the American Classic channel with Cary Grant, called "Suspicion." It's a great movie and you never know if Grant is a fiend or friend. You keep changing your mind as the plot develops.

Anyhow, in the movie he keeps calling his wife, "Funny Face." The plot is terrific and could even be developed today, but every time Cary Grant says, "Hey Funny Face,..." it becomes awkward to watch and you wait for the girl to haul off and slug him. But it never happens, although she suspects him of much more heinous crimes. Years later Doris Day and Rock Hudson and Louie Jordan starred in a remake, but left out the words, "Funny Face."

Then and now.

When we were young we believed the Madonna was the ultimate in goodness and purity. Today the kids go to the movies to see another type of person who outrageously uses the same name. Which one is your idol? Makes me want to cry, Slovenia.

When we wanted to play a little baseball, we walked or rode a bike to a friend's home and asked him to grab his glove and come to the ball field. That's all it was. A field. We used flying debris and assorted rocks as bases. Each kid brought something useful such as a bat, maybe once a year a rich kid was given a new ball.

And you could tell which lads had the Ameriska Domovina paper route. They were the ones with new bicycles - paid for with their own delivery money.

Today kids contact each other with the use of a cellular phone or remote telephone on dedicated lines, send Faxes, E-mail, or Voice-mail. If they want to play baseball, they have to wait until the manicured field is available, then put on a new uniform, and do what

the coaches tell them. They play whether or not they have any talent. Where's the incentive to excel?

We used a baseball until the cover disintegrated, then put black tape on it and used it some more. If you wanted to get into a game at the Grovewood and E. 173 St.

diamond, you had to EARN a position. Just like in life.

So, where's the humor today? I don't know. In our young-adult life, we spent a little time socializing in pubs. Unfortunately, as you mature, you spend a good deal of your time hanging around funeral parlors commiserating with each other because everyone is secretly thinking about when we'll be the guest of honor. When

Love is the last and most serious of the diseases of childhood.

you're young, dissolution never enters your mind.

Yesterday someone said to me they don't wish to be young again. They didn't want to have to go through life's problems another time. Yet in youth, you only think of the possible good times; in later years, you think of the inevitable.

The young want to rebel, the seniors want to retell.

Who is right? I don't know. But it's been great talking to you. Thanks. What is your opinion? We would like to hear from you.

Snail mail: 6117 St. Clair Ave., Cleveland 44103
Fax: (216) 361-4088;
E-mail: jim@buckeyeweb.com

It's a good thing that love is blind, otherwise it would see too much.

Half the fun of being in love is the worry of it.

The game of love cannot be played with the cards on the table.

Falling in love is awfully simple, but falling out is simply awful.

AZMAN MEATS

Bill Azman Jr.,

Marie Azman

(216) 481-0826

654 E. 185th Street, Cleveland, OH 44119

Great Gulf Golf Holidays

Florida's Sunset Golf Coast

Golf at a Discount

- 2 bed/2 bath condo
- One round of golf per day
- Electric Golf Cart included
- Choice of selected courses
- Call today! Don't putt around!

22078 Lakeshore Blvd.
261-1050 or 948-1615
euclidtl@harborcom.net

TAX TIME IS HERE

Come In or Call Us for Appointment

Cleveland Accounting Service

6218 St. Clair Avenue
Cleveland, Ohio 44103
881-5158

100 WORDS MORE OR LESS by John Mercina

WHERE TO FIND
SLOVENIANS
ON
INTERNET!

- DRUŽINA - www.rkc.si/ureditev/ssk.html
- MARIBOR PRESS CLIPPINGS - www.c-and-c.si/klip/ref.html
- KRUH RECIPES - www.ijs.si/lit/kruh.html
- ŽGANCI RECIPES - www.ijs.si/slo/country/food/recipes/zganci.html
- Slovenians in Carinthia have their own web page. There is also a list of Mohorjeve books. Can you find them?
- The Slovenian Ministry of Interior has criminal statistics at www.mnz.si/

IF YOU find an interesting Slovenian site on the WEB — share it with fellow readers — please!

The Sisters were amazed!

There was one incident in St. Vitus School that stands out in my memory. It must have been in the 7th or 8th grade. I remember being in the hallway of the top, the third floor, of the school.

I was surrounded by three or four teachers, "defending" myself. My home-room teacher, I do not even remember her name, (was it Sister Leonora?) had called the others to marvel at this child's knowledge of geography.

The Sisters were amazed. To their incredulous questions, I was rattling off the names of far away countries and places from the whole world! Cities and states in Australia, New Zealand, Africa, not to mention Europe, Canada, and even our own U.S.A. were cited.

At first these Sisters had been puzzled and suspicious of this 12-year old. I found myself on the defensive. What had I done wrong? I answered all of their disbelieving questions faithfully and simply.

What they had not known was that I was at that time already an SWL - a short-wave listener. Back in 1925 that was almost unheard of. It was my way of "seeing" (actually hearing) the world. So I knew all about these countries and their cities and their people.

That explanation then satisfied them that they did not have an encyclopedic genius on their hands. But I must have made a favorable impression on those kind Sisters of Notre Dame.

Joseph Zelle

The world's longest covered bridge measures 1,282 feet long. It spans the St. John River in Canada.

STOP IN AT

BRONKO'S Drive-in Beverage

510 East 200th St. DMH Corp.
Euclid, Ohio 44119 531-8844

Avoid the cold, rain and snow
of Winter by using our convenient
DRIVE-THRU

Imported Slovenian Wines
Radenska Mineral Water -
Various Soft Drinks & Snacks
We have Ohio Lottery and
Instant Ohio Lottery tickets

Open Mon. - Sat. 10 a.m. - 10 p.m.
Sunday (No wine sold) 11 a.m. - 5 p.m.

Owner - David Heuer

Mama's Story: Starting Over in America

An Interview with Cilka and Anton Žakelj

Translated by
John Žakelj
(Continued From Last Week)

Mama: There was a large group of us refugees waiting in the train station in Chicago – the Rihtar's, Sršen's, our family and others. People were looking at us. They could tell we were refugees. They gave the kids some chocolate and candy. I watched and wished someone would bring us bread.

We had to wait for the next train a long time. It was snowing and the train was late. In some ways the Chicago train stationed seemed like heaven to me. Everything was decorated with lights in many colors, Christmas songs were in the air – it was unusually beautiful.

When we got on the train, I'll never forget what happened. You (Janez) were lying on the seat next to me; I was sitting up and watching so you wouldn't fall off the seat, since it was a very narrow seat. A woman noticed and said to me, "You get some sleep, too, and I'll watch your child." So I got some much-needed sleep. Ata slept, too.

Ata: The train arrived in Marshfield, Wisconsin, early the next morning, around 4 a.m. People were waiting for us at the train station. Our sponsor drove us to his home near Willard.

Mama: Our sponsor's wife, Mary, had food ready for us two hours earlier, but we were late, so she had already put everything away. We said we were tired and went to bed. We rested in bed, not sleeping much, until about noon.

Ata: Then we had lunch, and then our sponsor drove me into town for some shopping.

Janez: Mama, did you and I go shopping, too?

Mama: I stayed back at the house with you that day. The next day, our sponsor's daughter, Helen, came and drove us to church for Christmas. Our sponsor,

John, had a pickup truck which had a cab that was too small for all of us to fit inside, and it was too cold for anyone to ride in the back of the truck. Later that year, when the weather warmed, Ata and I would sit in the back of the truck, and you would sit in the front with John and Mary.

Janez: I see in Ata's diary that you were able to see your old friends Karl and Mici Ernožnik on Christmas.

Mama: Yes, they brought them to see us on Christmas Eve already. We were so happy to see them. (They were also refugees from our home town and had arrived in Wisconsin earlier.) On Christmas Eve, our sponsors gave us presents. Ata got a shirt, I don't remember what I received, and you got a toy. We were impressed to get any presents so soon after our arrival. And I remember now, you got a winter jacket from Helen's son that was too small for him. You didn't have any winter clothes, so that was wonderful to get. We had a nice Christmas.

Janez: Did you get different food from what you were used to?

Mama: No, they had a very regular food - potatoes, cooked meat - but more meat than we were used to. The potatoes were usually boiled and then buttered with fat drippings. We usually had potatoes three times a day. Later, we started having more dishes made from wheat flour. I showed Mary how to make *štruklje* (a Slovenian food like a dumpling). We did all our cooking together. Everybody liked our cooking. Mary taught me some cooking, and I helped her. I would peel the potatoes. Mary knew how to bake excellent bread.

Ata: our sponsor, John, wouldn't eat the *štruklje*.

Janez: Did you use a wood stove?

Mama: yes, we did all our cooking and heating with wood. We had an oven that used wood. The kitchen was very large – it included

a table and enough chairs for everyone, a washing machine and the oven – all in the kitchen.

Janez: What else did you do while Ata worked in the barn?

Mama: We did a lot of sewing. We mended torn clothes and we worked on a large quilt. While we sewed, we talked. Mary told me how it was when they first bought their land around 1910. There were no roads nearby. Mary and John bought 80 acres that had never been farmed – the big pines had been logged off earlier, so when they got the land, it was mostly brush and aspen. They built a one-room log cabin, really more like a shed. Although there were a number of other Slovenian families that also bought land in the general area, there were no other houses nearby. After John and Mary bought their first cow, the cow slept in the one-room cabin with them.

Mary said life was all right in the summers in those early years. But, during the winters, John would go work in Chicago because they needed the income. She was alone all winter in that little cabin. She didn't have horses or a car, so she had no way to travel anywhere. On rare occasions, the neighbor came to visit; or even less often, John would come visit from Chicago. He would take the train to Marshfield and walk from there to the cabin, which was almost 20 miles away. There were no buses.

Mary said there was a stranger that came to her cabin one winter's day. He was either lost or on a long trip. She was very afraid of him, but she fed him supper and let him stay overnight. The next day he moved on

Lavrisha on WKTJ

Paul Lavrisha can be heard on WKTJ Radio AM 830 on your dial.

He broadcasts on Sundays from 11:30 a.m. until 12:30 p.m. His program is called "Slovenia."

Paul can be reached at (216) 391-7225. His address is Lavrisha Construction, 6507 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103.

WKTJ Radio serves Cortland, Warren, Youngstown, Cleveland, Akron, Canton, Northeast Ohio and Western Pa.

and she never heard from him again.

Well, over the years, they gradually cleared more land for farming. They planted potatoes. Things got better and better. They built a nicer house and a fine barn. They persuaded the cow to move into the barn. But that took many years. Those first settlers went through tremendous hardships, but they persisted and they kept working.

One thing Mary liked to talk about when we were

there in the winter was how we would go fishing when spring came. She said we would have a party. Wondered where she was thinking we would go – maybe somewhere far away? On a Sunday that spring, we finally went. There was a little creek at the other end of their farm – it was so small I could jump over it (laughs) – but that's where we went.

(To Be Continued)

Love at first sight saves a lot of time and money.

The SNPJ will once again...

Return to Slovenia

JUNE 11-26, 1997

The SNPJ invites members and friends to return to our ethnic homeland for a grand and glorious vacation...

- Experience a 16-Day, fully-escorted motorcoach tour through majestic Slovenia, Croatia and Austria.
- Enjoy comfortable accommodations, sumptuous meals and old-world hospitality – all inclusive!
- Several free days allow the guest the opportunity to explore on their own or visit friends and relatives.
- SNPJ's extensive contacts with Slovenia means guests will receive "red carpet treatment" at each stop.
- See new sights and journey to breathtaking areas of the region not seen on previous SNPJ tours.

Call 1-800-677-1313 or 1-800-821-8565 for more information on this exciting tour.

Travel arrangements made by Travelmax, Inc. and Buchner Globe Tours.

TravelMax Inc., 911 East 185th St., Cleveland 44119
Call Mike Cerar 1-800-677-1313 or 1-800-821-8565

WATJ 1560 AM PRESENTS

Weekend Polkas

Saturday

8:00 a.m. - 10 a.m. Polkas with Al Markic
10 am -12 Polka Spotlight,
Host Joe Godina

12 - 1 p.m. Mario's International Music
Host Mario Kavcic

1 p.m. - 3 p.m. Almar with Guest Musician
3 p.m. - 5 p.m. Polkatime America

Sunday

10 a.m. - 10:30 a.m. *Magic Sound of the Button Box
Host John Pestotnik

10:30 a.m. - 11 a.m. Reflections of the New Slovenia
Hostess Linda Cimperman

11 a.m. - 1 p.m. Polka Fun With Al & Harry
Host Al Markic & Harry Faint

1 p.m. - 2 p.m. *Polka Tributes
Host Al Markic

2 p.m. - 3 p.m. Just Good Polkas
3 p.m. - 5 p.m. Polkatime America
*SPONSORED BY ANDY CASHEN

Tony Petkousek's Studio

WELW - 1330 AM WRKG-1380 AM
Daily 3:15 / Sat. 12-2 pm Saturday 1-2 pm

(KOLLANDER POLKA TOUR HEADQUARTERS)
971 East 185th Street • Cleveland, Ohio 44119

TONY PETKOVSEK • CO HOST- JOE TOMSICK • Featuring- ALICE KUJAR DUKE MARSIC PATTY SLUGA
(216) 481-TONY (8669) or KOLLANDER (216) 692-1000

Sega Family Gathering

Astronaut **Dr. Ronald Sega** from Monument, Colorado, was a guest at the home of the **Anthony Segas** in Wadsworth, Ohio in December.

Presently Ron is Dean of the College of Engineering and Applied Science at the University of Colorado, Colorado Springs, Colo. While on a trip to Bulgaria, he also visited Slovenia where friends and relatives helped him celebrate his 44th birthday.

Pictured are, left to right, Ron's father, **John** from Arvada, Colorado, **Robert Sega** of Wadsworth, Ron (the astronaut) (also a Colonel in the Air Force Reserves), and seated, **Anthony Sega** of Wadsworth.

(Thanks to **Jean Sega** for submitting this wonderful article and photo.)

Polka in Branson, Las Vegas, or Aruba in '97

By **Tony Petkovsek**

The polka tour headquarters of **Kollander World Travel** at 971 E. 185th Street is announcing several exciting tour departures for 1997. This comes on the heels of a highly successful All Star Polka Cruise that sets sail on March 9 for the Caribbean with 200 cruisers and a dozen musical hosts aboard, from across the country, on the luxurious *Costa Romantica* ship.

At the end of May thru June 3, **Walter Ostanek**, **Joey Tomsick** and myself head for a Branson Polka Fest in Missouri at the famous **Lawrence Welk Resort**. The Branson tours have become some of the most popular at **Kollander Travel** which really specializes in several departures each year including DJ's **Gene Fedorchak** and **Merle Kumik** of **Youngstown** every July.

Tony Klepec and **Slavko Strasser** take their group to Slovenia in peak season, June 26 - July 10, featuring friends, wine and song in Germany, Austria with highlights in their native Slovenia. In September I'll

join vocalist **Eddie Kenik** and the **Slogars** as we return to Slovenia for an in-depth country tour, September 9-20.

The third annual Grand Polka Festival is set for September 8-12 in downtown Las Vegas at the Plaza Hotel with a variety of hosts and fans from various polka regions featuring German, Czech and Slovenian styles. By the way, congratulations to musician/bandleader **Tony Fortuna** and his bride **Rose Thomas** on their marriage taking place in Vegas on February 21. Speaking of weddings, **Chuck Sumrada** of the **Sumrada Brothers Band**, marries their vocalist **Tracy Pereksta** on March 1 with the reception at **Berkshire Hills Country Club**.

In the month of November the **Joe Fedorchak** orchestra will be doing another first, staying another week in Aruba at the **Wyndham** hotel with detailed brochures now available. We're also looking at the great possibility of a tour to Australia. If there is any feedback on this tour or any of the above, we can be reached at (216) 692-1000 or

nationally at (800) 800-5981.

From our radio studio base at **Kollander Travel** on E. 185th Street, we are also very happy to announce the appointment of **Joey Tomsick** as a Vice President at **Kollander Travel**, assisting President **Michael Benz** in office and group tour operations at the agency which was established in 1923. **Joey** has been working full time at the agency for some 10 years in addition to conducting his own polka band and co-hosting on our radio programs. His work in the marketing department has been noteworthy!

We humbly but gratefully accept the great honor as "Man of the Year" from the **Penn Ohio Polka Pals** coming up on Sunday, March 23 in **Warren, Ohio** at **DiVieste's Party Center**. It certainly is a most prestigious honor and award. We look forward to this great day! The **Joey Tomsick Orchestra**, which is playing the event, is taking a couple of buses from **Cleveland** and can be reached for more details at (216) 481-1963.

Please Visit Us!
We Have

Slovenian Pickles, Pepper Fillets,
Mixed Salad, Noodles,
Radenska Mineral Water,
Goldhorn Beer, -- and a
Variety of Imported
Slovenian Wines

PATRIA IMPORTS
794 E. 185TH St.
Cleveland, Ohio 44119
Phone: (216) 531-6720
New Business Hours: M-F: 9 - 5:00
Sat.: 8:30 - 5:00 - Closed Sundays

The Alps

One of the biggest and oldest Alpine nature reserves - 82,000 hectares - is the large **Triglav National Park**, founded in 1924, which nestles in the Slovenian **Julian** and **Kamnik Alps**. There is no need to introduce it specially, it is famous enough.

All around there is a chain of still too little known resorts:

- **Bohinj** - a 3 km naturally preserved glacial lake enclosed by steep mountain cliffs;

- Fashionable **Bled** with numerous hotels and with lovely islet in the middle of the lake. In the little church perched on the islet you will be guaranteed a happy love life by ringing the bells;

- **Kranjska Gora**, a skiing center with a growing number of visitors and with world-renowned ski-jumps in nearby **Planica**, where the first 100m record was set and where 200m record was set and where 200m jumps are now an attraction.

- And last but not least, **Bovec**, a mountain resort in the warm and sunny **Soča Valley**; The **Soča** river is considered by many to be the most beautiful river in Europe.

If you are interested in seeing what 100 tons of water falling 100m deep each second can do, you can go and see the nearby **Boka waterfall**. A track will lead you there; but if you don't feel like walking, you can see it from your car, as you can see the equally picturesque **Peričnik waterfall** beneath **Triglav**.

And all around there are white and bright panoramic views of the limestone Alps, gor-

geously adorned with blooming flowers in summer and gold-plated with larches in autumn. And - a tip; there is a valley with seven lakes in the very heart of **Triglav park** - it will move the hardest cynic!

Bovec

One can never be bored by **Bovec**. In this famous resort of the upper **Soča Valley** winters are white and snowy attracting skiers (at their disposal are high-mountain ski slopes up to 2,300m on the Slovenian and Italian sides), mountain climbing, cross-country skiing, parachuting, and hang-gliding enthusiasts, lovers of good food and drink.

With the approach of spring the keenest enthusiasts descent the snow-clad mountainsides (snow persists until spring) and continue by mountain-bikes, and ending their escapade by rafting.

Or in summer when cool forests are perfect hideouts from the summer heat, you can take a walk on the well-marked mountain tracks along the aquamarine **Soča River** or spend some time hunting or fishing.

You can also take a flight from the nearby sports airfield or go on an excursion along the majestic **Soča valley**. There is still more and more. And this is more than an invitation.

Bovec can provide accommodation for 2,500 people in hotels, apartments, private rooms and in a tent and caravan park.

Adapted by **M. Martinec**
from *On the Sunny Side of the Alps*

Dr. Mirko Vombergar

D.D.S.

6551 Wilson Mills Road

Mayfield Village, Ohio 44143

Call for your appointment 473-4746

Hours: Monday, Tues., & Thursday

We are open from 1 p.m. to 9 p.m.

Wednesday, Fri., & Sat., we are open from

8 a.m. to 4 p.m.

We also speak SLOVENIAN!

⇒ \$50.00 Discount with this ad! ⇐

"A person often meets his destiny on the road he took to avoid it." - Jean de la Fontaine

"The difference between the impossible and the possible lies in a person's determination." - Tommy Lasorta.

Love is like a mushroom: you can never tell whether it's the real thing until it's too late.

Ask the Travel Expert

By Patricia Coil
Euclid Travel

cheese, fruit and bread from a local market and have a picnic. Instead of sitting down at a table, which will cost you more, stand at the counter of the corner café for a quick snack.

Question: What is the quickest and easiest way to plan a trip to Europe?

Answer: Call Rose at Euclid travel, 261-1050 and tell her where you want to go, what you want to see, and how much you can afford. Rose is the European travel expert and will be able to help you plan a successful vacation. Remember there is no charge for this service.

If you have a question related to travel write this newspaper or call Euclid Travel, 261-1050, Fax: 261-1054, or e-mail euclidtl@harbornet.com and the answer will appear in this column.

Question: When is the best time to travel to Europe?

Answer: January through March is the least expensive time to travel to Europe with May through July being the most expensive. The weather is usually better during the summer months, but the museums and other attractions are more crowded. If weather is the most important consideration than travel in September or October.

Question: When is the best time to visit monuments?

Answer: Early in the morning when they first open up.

Question: How can I save money on meals in Europe?

Answer: In place of a formal lunch, purchase

In 1996, athletes participated in 271 events at the Atlanta Games. Of these 165 were for men only, 95 for women only, and 11 were mixed.

St. Vincent de Paul Resale/Thrift Stores

• 700 E. 185th* • 4726 Superior

Clothing, Furniture, Appliances,
Housewares, jewelry, Toys, Misc.

Other Locations

• 4125 Lee Rd. • 3074 W. 25th
• 5462 Broadway • 16730 Lorain

* Clothing & housewares only at this location

Hours 9:30 - 5, Mon. - Sat.

Call 391-9655 for donation pick-up

Independent and
Catered Living

- Private garden apartments
- Housekeeping
- Planned activities
- Transportation
- 24 hr. Emergency Pull Cord
- Free Laundry Facilities
- Nutritious Meals
- No endowment or entrance fee

Call us today for a lunch and tour

25900 Euclid Avenue
Euclid, Ohio 44132
261-8383

FREE "PEANUTS!"

"Peeee-nuuuts!" "Peeee-nuuuts!" "Get your pee-nuuts hherre!" No, the peanut vendors at Jacobs Field will not be giving away free peanuts during the Indians baseball games this year. But, you can get to see in person and for no charge, that's right—FREE, your favorite characters of the famous comic strip "Peanuts" because the St. Christine's Players of St. Christine's School are performing the popular musical comedy, "You're a Good Man, Charlie Brown!"

Performances are this Friday, February 21, at 1:00 p.m. and again at 7:00 p.m., and this Sunday, February 23, at 5:30 p.m., all at St. Christine's auditorium. St. Christine Church is located at 840 E. 222 St. in Euclid, just north of I-90.

The play is directed by Rocco Passalacqua, Nancy Welsh and Coreen Horvat. Noreen Puleo is music director.

The cast of characters is:

Charlie Brown ..... Dan Lavrisha
Lucy ..... Nicole Passalacqua
Snoopy ..... Veronica Pisorn
Linus ..... Sean Hayward
Schroeder ..... Jason Hynd
Peppermint Patty ..... Jennifer Deminico
Marcy ..... Claire Blakely
Violet ..... Catherine Roach
Lizzie ..... Liz Newsome
Pigpen ..... Robert Bayko
Re-run ..... Steven Mazzola
Chorus: Nadi Lavrisha (Daisy), Angela Amigoni (Jenny), Katie McGrath (Sally), Cori Keller (Elmira), Barbara Braidich (Barbie), Jamie Smrdel (Angelica), Sarah Humer (Frieda), Cherrie Print (Ashley), Darja Pisorn (Judy), and Michael Burn (Charlie Brown in a dream sequence).

Get ready to laugh and drive the winter blues away as Lucy and the gang drive Charlie Brown to utter in dismay: "Good Grief! Rats!! Aauuggghh!!!"
Anton Lavrisha

The world's oldest publisher still in existence is Cambridge University Press, publishing since 1584.

Catches up on news

My name is Peter Celestina and our family recently moved to Scottsdale, Arizona in November 1996. My mother Mary Celestina recently entered us a subscription to the Ameriška Domovina as a gift and I look forward to receiving the paper on a weekly basis to catch up on news within the Slovenian community in Cleveland and around the world.

Has the Ameriška Domovina thought of putting a website on the Internet?

Peter M. Celestina
email: pmcelestin@aol.com

Editor's note:
We're working on it.

Donation

A Big Thank You to Ed and Milena Gobetz of the Slovenian Research Center of America, Inc., 29227 Eddy Rd., Willoughby Hills, Ohio who donated \$20.00 to the American Home newspaper.

Liberty, when it begins to take root, is a plant of rapid growth.

--George Washington

• IT'S EASY AT JACKSHAW • IT'S EASY AT JACKSHAW • IT'S EASY AT JACKSHAW •

DEMO SALE

Fresh company demonstrators, all with less than 6000 miles. Management-driven, all with factory warranty.

3.9%* AVAILABLE

ONE PRICE SELLING
no hassle • great deals • no pressure

'96 CAMARO
Leather, 1-top, Bose radio, 16" wheels, windows, locks, tilt, cruise, many more extras.
WAS \$20,907 NOW ONLY \$18,685

'97 CAVALIER 2 DR. CHOICE OF 2
2.2 Liter engine, automatic trans, air cond, rear defogger, AM-FM stereo cassette, appearance package, delay wipers, side moldings, four new and more.
WAS \$13,987 NOW ONLY \$13,095

'96 BERETTA
3.1 V6, automatic, delay wipers, cassette red metallic.
WAS \$14,395 NOW ONLY \$12,995

'96 PRIZM LSi
1.6 Engine, automatic, air, stereo cassette, 14" alloy wheels, delay wipers, electric mirrors, LS equipment.
WAS \$16,270 NOW ONLY \$13,695 INCLUDES REBATE

'96 MONTE CARLO
Custom cloth bucket seats, leather remote entry, 16" wheels, power seats, windows, locks, cruise, dual temperature control and more.
WAS \$19,411 NOW ONLY \$17,388

'97 LUMINA
Leather seats, 4 wheel ABS, AM/FM stereo cassette, window control, 6 way power seat, power windows & locks, tilt, cruise.
WAS \$19,755 NOW ONLY \$18,195

4.8% APR
available on LUMINAS
UP TO 60 MONTHS LIMITED TIME OFFER

5.9% APR
all new MONTE CARLOS
IN LIEU OF CASH REBATE

6.9% APR
available on METRO PRIZM • S-10 TRACKER ASTRO
IN LIEU OF CASH REBATE

REBATES!
METRO \$300
PRIZM \$1000
CHEVY VAN \$1000
S10 \$1000
TRACKERS \$2000
LIMITED TIME OFFER

FREE GAS

LOW LEASE RATES & BUY RATES!!!

YOUR CHOICE! WITH ANY '97 LUMINA PURCHASE CHOOSE FROM 4.8% FINANCING, THE CHEVROLET GASOLINE MASTERCARD (\$750 VALUE) OR SPECIAL LEASE RATES!!!
NO HASSLE • GREAT DEALS! • NO PRESSURE

*3.9% available on Cavaliers thru March 2nd.

JACKSHAW CHEVY
543 E. 185th St. 486-4400
Only 10 minutes from Lake County

• IT'S EASY AT JACKSHAW • IT'S EASY AT JACKSHAW • IT'S EASY AT JACKSHAW •

The Passion to Skate

A new book "The Passion to Skate" written by Sandra Bezic takes readers behind the scenes with an insider for an in-depth look at the world of figure skating international superstars such as **Elvis Stojko**, whose parents were born in Slovenia, Katarina Witt, Brian Boitano, Kristi Yamaguchi, Katerina Gordeva, Sergei Grinkov, Scott Hamilton, Oksana Baiul and others.

While Bezic does not specifically talk about Stojko in great details, this is something Stojko will hopefully someday write about himself. However, Bezic says, "Watching Elvis Stojko reminds me of how satisfying good jumping technique can be. I don't know a skater who doesn't watch with envy Elvis' pure raw energy when he executes a quad."

Stojko is one of the strongest competitors in the men's events. He is a three-time World Champion and Olympic silver medalist.

Drawing on her experience as a world-renowned choreographer and former champion skater, Sandra Bezic describes the competitive and artistic strate-

gies behind international gold medal winning performances. While vividly illustrating the drive, ambition, and passion necessary to succeed in the elite ranks of skating, Sandra reveals her many tricks of the trade with humor and clarity.

This increasingly popular, dramatic and demanding multi-million dollar sport of figure skating, the book "The Passion to Skate" comes with a stunning collection of images from top figure skating photographers. It is published by Turner Publishing, Inc.

Sandra Bezic talks about her own background in the first chapter, "The Dream" in which she proudly speaks of her Croatian origin. Both her parents, mother Angeline Mateljan and Dusan Bezic are from the Croatian island of Solta, south of Split.

Sandra said, "While Dad was proud of our (Sandra's ice skating partner and brother) accomplishments, and worked around the clock to support us, Mum was the driving force."

Submitted by:
--Katarina Tepesh
New York City

When you need an attorney — contact our American-Slovenian

Ronald Zele Co., LPA

Attorney at Law

Brush Building

26111 Brush Ave., Euclid, OH 44232

216-289-9500 — Fax: 216-289-6416

Call Ron for an appointment

Wilke Hardware

Owned by American-Slovenians

Paints. Glass. Housewares. Plumbing.
Electrical Supplies. Garden Supplies.
— Screens and Storms Repaired —

809 E. 222nd St.

Euclid, Ohio 44123

RE 1-7070

Perkins Restaurant

**22780 Shore Center Dr.
Euclid, Ohio 44123
216-732-8077**

Operated by Joe Foster

Coming Events

Friday, Feb. 28

Fish Fry Dinner, 5:30 to 8:00 p.m. at Slovenian National Home, East 80th St.

Saturday, March 1

Winter Polkafest Dance at Slovenian National Home, 6417 St. Clair Ave., Cleveland from 7:30 p.m. to 11:30 p.m. featuring Joe Fedorchak in auditorium, Homesteaders in Kenik Room. Tickets available from Slovenian Home, 6409 St. Clair, Polka Hall of Fame, 291 E. 222 St., Ann Opeka (531-7850) or Larry Hocevar (361-5115). \$8 at door.

Sunday, March 2

St. Vitus Holy Name Society and KSKJ lodges 25 and 162 co-sponsor Benefit Goulash Dinner in St. Vitus Auditorium, E. 62nd and Glass Ave., Cleveland. Serving continuously from 11 a.m. to 1 p.m. Adults \$8, children \$4. Tickets from parish house or Holy Name members.

Saturday, March 8

Polka Dance at Slovenian National Home, 6417 St. Clair Ave., from 7:30 p.m. to 11:30 p.m., featuring Jeff Pecon Orchestra. Tickets available from Slovenian Home, 6409 St. Clair, Polka Hall of Fame, 291 E. 222 St., Ann Opeka (531-7850) or Larry Hocevar (361-5115). \$8 at door.

Sunday, March 9

St. Vitus Slovenian School chicken and roast beef benefit dinner. Adults \$10; children \$5. Tickets at Ameriška Domovina, from parents, or at the door. Everyone is invited.

Friday, March 14

Fish Fry Dinner, 5:30 to 8:00 p.m. at Slovenian National Home, East 80th St.

For Rent - Euclid

2 bedrooms; living and bedrooms carpeted, kitchen with refrigerator, dressers, lounge chair, garage, 1 or 2 adults. Call 531-6109.

(2-9)

Position Available

St. Vitus parish has an open position for custodian available immediately. Salary is negotiable. Health and other benefits provided. For employment application call Fr. Boznar at 361-1444.

432-1114

Ann's Dressmaking and Alterations

Tues.-Sat.: 11 a.m. - 6 p.m.
(Same Day Service)

Weddings, Special Occas'ns
6027 St. Clair Ave., Cleve.

Sunday, March 16

Federation of Slovenian Homes Banquet SNH St. Clair SNH. Main honorees: John Pestotnik and Sister Rosemary Hocevar.

Sunday, April 6

Holmes Ave. Pensioners Spring Dinner Dance, at Collinwood Slovenian Home, 15810 Holmes Ave. Music by Dan Peters orchestra. Donation \$12.00. Tickets call 943-3784 or 531-2088.

Saturday, April 12

Jadran Concert at Slovenian Workmen's Home. Contact: 481-3187.

Sunday, April 13

Super Button Box Bash 15 - SNPJ Circle 2 from 1 to 9 p.m., Slovenian Society Home, Euclid, Ohio - 20 orchestras.

Tuesday, April 15

Dubravka Tomsic, Slovenian pianist, in concert at Severance Hall.

Saturday, April 19

Primorski Club Dinner/dance at SNH on St. Clair Contact: 944-9049.

Saturday, April 26

Zarja Concert, Dinner/Dance Recher Hall, Euclid, Ohio. Contact: Vicky Kozel 531-5542.

Sunday, May 11

Mother's Day Breakfast 9 to 12 noon at Slovenian National Home E. 80th St. \$6 adults, \$3 children under 8.

Monday, May 26

AMLA Memorial Day Polka Bash at AMLA Center in Leroy Township, Ohio.

Friday, June 20

Pork, kraut and dumpling dinner 5:30 to 8 p.m. at Slovenian National Home, E. 80 St. Donation \$7.

June 22 - 29

200th anniversary of Bishop Frederick Baraga's birth in Marquette, Michigan. - Slovenian Mass on Sat., June 28 at 7:30 p.m. in St. Peter's Cathedral. - Sunday, June 29: English Mass at 4 p.m. Banquet and Annual meeting 6 p.m. in Superior Dome.

Sunday, June 29

Ohio Federation of KSKJ Lodges Picnic at Slovenska Pristava in Harpersfield.

Sunday, July 13

St. Vitus Church Picnic at Slovenska Pristava.

Sunday, Oct. 12

St. Mary's (Collinwood) Alumni Dinner in auditorium, following noon Mass.

Sunday, Oct. 19

Slovenian American National Art Guild- Artists and Crafts Show & Sale at Slovenian Society Home, 20713 Recher Ave., Euclid, Ohio from 11:30 to 5 p.m. Free admission.

Sunday, Nov. 16

Fall concert, Slovenian Junior Chorus, SNPJ Circle 2, at Slovenian Society Home, Euclid, Ohio.

Old-Fashioned Fish Fries

St. Vitus Dad's Club "97" presents delicious fish, shrimp, and pierogi fries during Fridays in Lent -

DELUXE TOURS TO SLOVENIA

2 Kollander POLKA TOURS for You!

TONY KLEPEC

June 26 - July 10, 1997

Join with longtime PENN.-OHIO bandleader TONY KLEPEC as he returns to the land of his roots, SLOVENIA with his family and friends including SLAVKO STRASER!

Deluxe 15 day Itinerary!

SPECIAL HIGHLIGHTS INCLUDE:

Izseljenska Matica Picnic '97 • Festive celebrations at Tony's favorite villages and gostilnas • Wine Tastings and family-style gatherings • Also visiting BAVARIA and AUSTRIA! Personally escorted.

AIRFARE • 1st CLASS HOTELS • DELUXE ITINERARY • AUTHENTIC "GOSTILNA" MEALS • MIX & MINGLE, GET TO KNOW THE LOCAL SLOVENES!

EDDIE KENIK

September 9 - 20, 1997

Slovenian Singing Artist, EDDIE KENIK invites you to "SING ALONG" on his '97 tour to beautiful SLOVENIA. Joining with Eddie will be longtime Radio Host TONY PETKOVSEK! Imagine being in Slovenia during this beautiful season! **Deluxe 12 day Itinerary!**

SPECIAL HIGHLIGHTS INCLUDE:

The "Regions of Slovenia" • Picnic Parties and Wine Tastings throughout • Sightseeing of Slovenia's most famous sights • 1/2 Day Tour of Zagreb, Croatia. Personally escorted.

AIRFARE • 1st CLASS HOTELS • DELUXE ITINERARY • AUTHENTIC "GOSTILNA" MEALS • MIX & MINGLE, GET TO KNOW THE LOCAL SLOVENES!

*** BROCHURES NOW AVAILABLE ***

Kollander World Travel
800-800-5981 or (216) 692-1000

*****
8 DID YOU KNOW
 Slovenia... Joseph Zelle
 *****

Rev. Avguštin Hallerstein was a Slovenian missionary and mandarin at the court of China. He was born 290 years ago in Mengeš. He was ordained a Jesuit and subsequently distinguished himself as a painter. Moreover he became an astronomer, diplomat, linguist, and expert concerning Chinese culture. In Slovenia he has been especially regarded for his stimulating Slovenian Sinology, that is, the study of the history, language, manners, and customs of the Chinese people. For example this Slovenian missionary is credited with improving the Chinese calendar, determining the co-ordinates of the city of Peking, and calculating the number of inhabitants in the Chinese Empire. In memory of this great Slovenian, an exhibit of his works was opened in Mengeš last December.

Sergej Pahor well-known writer and cultural worker became president of the Council of Slovenian Organizations. He has been an outspoken fighter for the Slovenian minority in Italy. In an interview conducted by Primož Krečič in *Ognjišče* he is quoted as saying, "We live a parallel culture. There is much less Slovenians, we don't have a university and many other institutions. Despite this we are a very emphasized minority and we have the advantage of a bilingual and bi-cultural person."

February 17 marks the 40th anniversary of the death of Rev. Joža Vovk. He was a poet and writer. In 1945 his first book of poems, *Izgnanci* (Exiles) appeared. This book was followed by *Pesmi* in 1956. His youthful stories were *Zaplankarji* in 1941 and *Naš buček* 1943.

**Slovenians
 ARE
 US!**

Buckwheat Zganci

- 1.5 lb. buckwheat flour
- ¾ liter salted boiling water
- a few tablespoons of lard with cracklings (garnish)

Roast the buckwheat flour (according to the koroška style) in an ungreased iron pan until the aroma appears, stirring constantly. Pour the salted boiling water over the flour and continue stirring until small *zganci* begin to form. Cover the pan and place over very light heat for 10 minutes so that flour swells. Brown cracklings in lard and use to garnish *zganci*.

Another way to prepare *zganci* is: Pour buckwheat flour into salted boiling water, and after boiling 5 to 10 minutes, make hole in the pile of flour with the handle of a wooden spoon so that the pile cooks from the inside as well. Continue boiling for another 15 minutes. Pour off half the liquid and save. If you wish small *zganci*, stir with two-pronged fork and garnish in the pot. For softer *zganci* (in the Styrian (Stajerska) style, add some of the saved liquid and stir with a long wooden spoon until smooth. Scrape *zganci* from spoon with a fork into a bowl and garnish to taste.

(from Slovenian Internet)

Hearty Sausage Pancakes Make A Delicious Meal

(NAPS)—The popularity of pancakes has certainly stood the test of time. Known in some form in almost every culture, pancakes were believed to have been enjoyed back in ancient Egypt. Some historians consider pancakes to be one of the oldest prepared foods. And why not? These tasty, round cakes of grain are not only easy to make and delicious to eat but are adaptable to various additions, too.

The test kitchens for Bisquick baking mix have been coming up with new pancake ideas for more than 65 years. These easy Sausage Pancakes make traditional pancake batter heartier. Topped with maple syrup, they're a great idea for a tasty breakfast or an easy-to-prepare dinner everyone in the family will love. Try it to celebrate *National Pancake Week*, February 9-17.

Sausage Pancakes
 Prep time: 10 minutes Cook time: 12 minutes

- 1 package (8 ounces) brown-and-serve sausage links
- 2 cups Bisquick Original baking mix
- 1½ cups milk
- 1 egg

CUT sausage links into 1/8-inch slices. Cook slices until brown; drain and set aside.

BEAT remaining ingredients with wire whisk or hand beater until well blended. For each pancake, place about 10 sausage slices randomly within a 3-inch circle on hot griddle (grease if necessary). Pour batter by scant 1/4 cupful over sausage slices.

COOK until dry around edges. Turn and cook other sides until golden brown. About 18 pancakes.

High Altitude (3500-6500 ft): No changes needed.

Bisquick® Reg. T.M. of General Mills, Inc.

American Slovenian Club of south florida

The American Slovenian Club of South Florida met on February 2 in Sunrise, Florida. February is a month when attendance is at its best. Winter residents are back, full-time residents are not likely to take off for the colder climate. Together, we bask in the sunshine.

The club's compliment to President's Day is our own VIP's who have February birthdays, namely: Cyril Grlic, Adolf and Eleanore Muren, Marie Squirlock, Mary Makar, Dr. Machacek, and Marge Tucker. Cyril Grlic has attained the age of 91 in great physical and mental health. Congratulations!

The Murens picked up the tab for oven-fried chicken. Mary Makar brought three cakes to celebrate her birthday. We are grateful for their generosity.

There is no denying that the membership has aged. At the inception of the organization, couples were on their feet at the first bars of a polka. The desert table was filled with homemade confections. All that has changed.

A case in point. A 90-plus gentleman and his frail wife were absent because the outdoor temperature was 58 degrees. "We don't go out when it's below 60." It's normal and natural. Now we are more interested in sitting back and conversing with friends and toe tapping to the beat.

Next meeting is on Sunday, March 2. You are invited to join us. For more information, phone 954-561-8270.

--Paula Beavers
 Treasurer

Ladies Auxiliary of Slovenian Workmen's Home
 15335 Waterloo Rd.
 481-5378
 Serving Fish Fries every Friday
 from 11:00 am. until 8 p.m.

Specialists in
 Corrective Hair Coloring

tina & brenda's
HAIR SALON

5216 Wilson Mills Rd.
 461-7989 / 461-0623 Richmond Hts., Ohio 44143

Save \$ on TAXES
 call
Z J & Associates, Inc.
 Certified Public Accountant
 ✓ Tax Preparation ✓ Accounting ✓ Bookkeeping
 * Speak Slovenian and Croatian
 7519 Mentor Ave., Suite 114
 Mentor, Ohio 44060
 216-918-3TAX (3829) (6-9)

Dr. Zenon A. Klos
 E. 185th Area
531-7700
 -- Emergencies --
 Dental Insurance Accepted
 Laboratory on Premises - Same Day Denture Repair
COMPLETE DENTAL CARE FACILITY
848 E. 185 St.
 (between Shore Carpet & Fun Services)

Everyone is invited to:
Goulash & Polenta
 Sunday, March 3, St. Vitus Hall
 Served continuously from 11 a.m. to 2 p.m.
 Co-sponsored by St. Vitus HolyName, St. Vitus lodge 25 KSKJ,
 Mary Magdalene lodge No. 162 KSKJ
Adults \$8.00 Children (12 & under) \$5.00

MILLELIN TRAVEL BUREAU
 4110 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
 Phone: (216) 431-5710 - Fax: (216) 431-5712

ASTA
 American Society of Travel Agents

VESTI IZ SLOVENIJE

Kdo je kdo med kandidati za ministre nove koalicijske vlade

Vsi Drnovškovi moške — Janez Podobnik kot spreten pogajalec

Povzeto po daljšem poročilu na Internetu z dne 19. februarja: LJUBLJANA — Nova slovenska vlada naj bi imela 21 članov: predsednika vlade, šestnajst resornih ministrov in štiri ministre brez listnice. Imenovanje kandidatov za tri ministre brez listnice (za koordinacijo državotvornih ministrstev, za koordinacijo delovnih telse s področja socialnega varstva in za lokalno samoupravo) je mandatar vlade že predlagal, četrtega kandidata za ministra brez listnice (za evropske integracije) pa bo predlagal potem, ko naj bi v skladu z določili koalicijske pogodbe med LDS in SLS spremenili zakon o vladi. Veljavni zakon namreč določa, da ima vlada lahko največ tri ministre brez listnice.

Osem kandidatov za ministre je takih, ki so v svoji karieri že bili ministri. Peterica med njimi ministruje v sedanji Drnovškovi vladi, dva sta bila ministra v tej isti vladi (Zoran Thaler) oziroma v Demosovi in prvi Drnovškovi vladi (Igor Bavčar), en kandidat pa je bil nekoč član Šinigojevega slovenskega izvršnega sveta (Janko Kusar). Vsi drugi ministrski kandidati še nikoli niso bili člani nobene vlade.

Ministrski kandidati LDS: LDS bo imela v vladi 9 ministrskih mest poleg premiera. Dva njena kandidata, Metod Dragonja in Mitja Gaspari, veljata za stebra Drnovškove ekonomske politike. Dragonja (r. 1954), kandidat za ministra za gospodarske dejavnosti, je v sedanji vladi zamenjal odstavljene Maksu Tajnikarja, sicer pa je v vlado vstopil s slovesom generalnega direktorja Leka. Velja za ministra z velikimi operativnimi sposobnostmi. Je član LDS. Gaspari (r. 1952), kandidat za finančnega ministra, ni bil nikoli član LDS. Kljub temu je od začetka svoje vladne kariere l. 1992 Drnovškov finančni minister.

Z gospodarsko politiko sedanje Drnovškove vlade je povezan tudi Anton Rop (r. 1960), Po izstopu ZL iz vlade je postal minister za delo, družino in socialne zadeve. Velja za začetnika pokojninske reforme in enega najtesnejših Drnovškovih sodelavcev.

V ta krog sodita tudi še dva ministrska kandidata: Slavko Gaber, kandidat za šolskega ministra, in Mirko Bandelj, kandidat za notranjega ministra. Gaber (r. 1959) je postal član vlade l. 1992, njegovo ime pa je tesno povezano z nastankom in sprejetjem nove šolske zakonodaje. V štirih letih ministrovanja mu je uspelo, da se je javnosti predstavil kot preudaren in nekonflikten politik. Še največ kritikov si je pridobil, ker je zakon določil, da se v osnovnih šolah kot obvezni izbirni predmet uvede pouk o verstvih in etiki. Bandelj (r. 1958) je bil doslej generalni sekretar vlade.

Kandidat za zunanjega ministra Zoran Thaler (r. 1962), je zunanje ministrstvo vodil od januarja 1995, lanski pomlad pa ga je parlament razrešil. Je zagovornik pospešenega vključevanja Slovenije v EU.

Jožef Školč (r. 1960), kandidat za kulturnega ministra, ima za sabo že dolgo politično kariero. Med drugim je bil tudi predsednik državnega zbora. Pavle Gantar (r. 1949) vnovič kandidira za šefa ministrstva za okolje in prostor. Uradno še ne vloženo kandidaturu za ministra brez listnice za evropske integracije napoveduje podpredsednik LDS Igor Bavčar (r. 1955). Bavčar je namreč že

bil minister za notranje zadeve v Peterletovi in prvi Drnovškovi vladi. Bil je tudi član ekipe LDS, ki se je z ljudsko stranko pogajala o sklenitvi koalicije.

Ministrski kandidati SLS — Ministre SLS bo v vlado popeljal strankin predsednik Marjan Podobnik (r. 1960). Podobnik je v koalicijski vladi kandidat za ministra brez listnice in podpredsednika vlade. Je soustanovitelj SLS in poslanec od l. 1990 naprej. Liberalni demokrati mu priznavajo, da se je med koalicijskimi pogajanjmi izkazal kot spreten pogajalec.

Kandidat za obrambnega ministra Tit Turnšek (r. 1938) je nekaj časa delal v tujini, po vrnitvi v domovino pa je deloval na področju informatike in organizacijskega svetovanja. V ljudski stranki velja za enega bolj vnetih zagovornikov pravkar sklenjene koalicijske povezave z LDS. Marjan Senjur (r. 1944), kandidat za ministra za ekonomske odnose in razvoj, je znan profesor ljubljanske Ekonomske fakultete. Bil je dekan fakultete in l. 1988 predaval tudi na clevelandski državni univerzi.

Ciril Smrkolj (r. 1949), kandidat za kmetijskega ministra, je poslanec DZ in tajnik Slovenske kmečke zveze pri SLS, sicer pa posestnik s Trojan. Bil je med ustanovitelji SLS. Za njegovo kandidaturo se je zlasti zavzemal Franc Zagožen, ki ima v SLS o koaliciji LDS-SLS precej rezervirano stališče.

Tudi Tomaž Marušič (r. 1932), kandidat za pravosodnega ministra, sodi med ustanovne člane SLS. Gre za dolgoletnega novogoriškega odvetnika. Kandidat za ministra za zdravstvo Marjan Jereb (r. 1930), je doslej služboval v različnih zdravstvenih ustanovah doma in v tujini. Njegova soproga je vplivna članica SLS, sam pa doslej v politiki ni deloval. V svoji natančni biografiji je kandidat zapisal tudi, da so ga l. 1944 izključili iz šole zaradi sodelovanja z OF.

Anton Bergauer (r. 1950), kandidat ministra za promet in zveze, je bil do volitev samo župan štajerske občine Race-Fram. Na volitvah je bil izvoljen za poslanca. Božo Grafenauer (r. 1950) kandidira za ministra brez listnice za področje lokalne samouprave. Doslej ni bil politično aktiven. Lojze Marinček (r. 1932), kandidat za ministra za znanost in tehnologijo, je od leta 1973 zaposlen na Biološkem inštitutu Znanstveno raziskovalnega centra SAZU. Spomladi 1992 je postal predsednik ljubljanskega Demosa. Od leta 1993 vodi klub znanstvenikov in raziskovalcev pri SLS. V politični javnosti je postal med drugim znan tudi z izjavo »Jaz dajem v isti koš komuniste, fašiste in naciste.«

V vlado bo prišel še en minister iz vrst SLS, namreč minister za malo gospodarstvo in turizem. To naj bi bil Janko Razgoršek. Gre za uspešnega mariborskega podjetnika, ki že nekaj let proizvaja oblazinjeno pohištvo, pred tem pa je bil proizvajalec hotelskega tekstila. Razgoršek je na novembrskih volitvah kandidiral za poslanca, vendar ni bil uspešen.

Ministrski kandidat Desusa — Kandidat za ministra brez listnice je Janko Kusar (r. 1929). Doslej je opravljal različne funkcije v gospodarstvu in državni upravi. Leta 1990 je bil član slovenskega izvršnega sveta in republiški sekretar za obrambo. (Več o novi vladi v naslednji številki.)

Iz Clevelanda in okolice

Srečanje s smučarji—

V ponedeljek, 24. februarja, zvečer ob 7. uri bo v šolski dvorani pri Mariji Vnebovzeti srečanje s skupino 25 mladih smučarjev iz Slovenije, ki se bodo tisti čas vračali v Slovenijo. Javnost je vabljen na srečanje, za katerega je poskrbel Slovensko ameriški svet.

Seja—

Klub upokojencev v Nevburgu-Maple Hts. ima sejo v torek, 26. februarja, pop. ob 1h, v Slovenskem narodnem domu na E. 80 St. Članstvo lepo vabljen.

Kosilo—

Slovenska šola pri sv. Vidu vabi na svoje letno kosilo, ki bo v nedeljo, 9. marca. Kosilo bo na razpolago od 11. do 1.30 pop., v šolskem avditoriju. Nakaznice za kurjo ali govejo pečenko (\$10 za odraslo osebo in \$5 za otroka) dobite pri vseh staršev učencev šole, v pisarni AD, na voljo bodo tudi pri vходу na dan kosila. Vsi vabljeni!

Novi grobovi

Zalka Zupan

Dne 18. februarja je umrla 79 let stara Zalka Zupan, rojena Račič v Cerkljah ob Krki, živeča v Madisonu, Ohio, vdova po Jerneju, mati Marije Burgar, Rose Srsen, Jerryja in Ivana, 13-krat stara mati, sestra Anice Brezar (Tržič, Slov.) in Toneta (Cerklje ob Krki) ter že pok. brata Ivana (bil je več let urednik Glasila KSKJ), Louisa, Marije, Franceta in Francke, članica Oltarnega društva fare sv. Vida in društva Kristusa Kralja št. 226 KSKJ. Pogreb bo jutri, 21. feb., v oskrbi Dan Cosic zavoda na 28890 Chardon Rd., s sv. mašo dop. ob 10.30 v cerkvi sv. Vida in pokopom na Vernih duš pokopališču. Ure kropljenja bodo danes pop. od 2. do 4. in zv. od 7. do 9.

Dorothy M. Urbancic

Dne 18. februarja je umrla 77 let stara Dorothy M. Urbancic, rojena Krzic, vdova po Louisu, mati Louisa in Charlesa, 3-krat stara mati, 1-krat prastara mati, sestra Raymonda, Irene Marpes in Marion Ickes. Pogreb bo jutri, v petek, iz Brickmanovega zavoda na 21900 Euclid Ave. s sv. mašo dop. ob 10.30 v cerkvi sv. Viljema in pokopom na Vernih duš pokopališču. Ure kropljenja bodo danes pop. od 2. do 4. in zv. od 7. do 9.

Josephine Fink

Umrla je 89 let stara Josephine Fink, sestra Christine

(dalje na str. 16)

LILIJ vabi—

Na povabilo Dramskega društva Lilija pride gostovat k nam v Cleveland torontska igralska skupina in sicer z veseloigro »Kje je meja«. To bo v nedeljo, 9. marca, pop. ob 3. uri v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Vsi prav lepo vabljeni. (Dopis na str. 10).

Dubravka Tomšič gostuje—

V angleškem delu je poročilo o gostovanju v slovitem Severance Hallu 15. aprila svetovno znane slovenske pianistke Dubravke Tomšič. Slovenska skupnost ima pri vstopnicah določen popust, vsekakor bomo z navzočnostjo še nekaj dodali k promoviranju Slovenije in njene kulture.

Tarokisti—

Igralci taroka so vljudno vabljeni to soboto, 22. feb., zv. ob 7. uri v Europa Travel Party Center na 911 E. 185 St. na turnir v taroku. Kar pridite.

V Rožmanov sklad—

Za študirajočo mladino v oskrbi Mohorjevih domov je darovala družina Adamič \$50 v spomin na umrlo mamo Pavlo. Priložila sta \$25 g.ga. Anton Vogel, v spomin na njune pok. starše. Za darove se lepo zahvaljuje poverjenik Mohorjeve J. Prosen.

Spominski darovi—

Ga. Paula Vrečar, Bessemer, Pa., je darovala \$30 v podporo našemu listu, v spomin na pok. moža Franka. G. Jože Pust, Hamilton, Ontario, je daroval \$25 v naš tiskovni sklad in to v imenu svoje družine v spomin na pok. prijatelja Georgea Matiča. Mary Javornik, Cleveland, O., je poklonila \$20, v spomin na Lilli Javornik. Ge. Mira Kosem in Pauline Dolinar, Willoughby Hills, O., sta darovala \$50, v spomin mame Pavle Adamič. G. Rudy Klammer, Willowick, Ohio, je daroval \$20, v spomin pred nedavnim umrlega brata Jožeta Klammer. Vsem darovalcem najlepša hvala.

Dobrodelno kosilo—

DNIJ pri sv. Vidu ter KSKJ društvu št. 25 in 162 sponzorirajo v nedeljo, 2. marca, kosilo v avditoriju sv. Vida. Servirali bodo med 11. dop. in 1. pop. Prejeli boste golaž s primernimi prikuhami, za zmerne ceno \$8. Nakaznice v predprodaji dobite pri članih omenjenih organizacij ter v župnišču. Prebitek kosila bo v pomoč farni šoli.

V tiskovni sklad—

Dr. Edi in ga. Milena Gobec, Willoughby Hills, Ohio, sta darovala \$20 v tiskovni sklad AD. Dr. Gobec vodi Slovenski raziskovalni center. Za podporo hvala lepa.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave, Cleveland, OH 44103-1692
Telephone: 216/431-0628 — Fax: 216/361-4088

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec — Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel — Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države in Kanada:
\$30 na leto za ZDA; \$35 za Kanado (v ZD valuti)
Dežele izven ZDA in Kanade: \$40 na leto (v ZD valuti)
Za Slovenijo, z letalsko pošto, \$160 letno

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:
U.S.A.: \$30 per year; Canada: \$35 in U.S. currency
Foreign: \$40 per year U.S. or equivalent foreign currency
\$160 per year airmail to Slovenia

AMERICAN HOME (ISSN 0164-68X) is published weekly for \$30 per year by American Home Publ. Co., 6117 St. Clair Avenue, Cleveland, OH 44103-1692. Periodicals postage paid at Cleveland, OH. POSTMASTER: Send address changes to AMERICAN HOME, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1692.

No. 8 Thursday, February 20, 1997

Sposojeni komentar

Avstralske »Misli« (nov. 1996)

Za sleherni dan — hvala!

EVTANAZIJA je beseda, ki jo zadnji čas v Avstraliji velikokrat beremo v časopisih in slišimo na radijskih in televizijskih novicah. Izgovarjajo jo v ostrih debatah v parlamentu, kjer hočejo nekateri slediti Severnemu Teritoriju (po zakonu so dovolili pod določenimi pogoji evtanazijo, op. ur. AD), drugi pa nasprotujejo tamkajšnji odločitvi. Po vsem tem več ali manj vemo, kaj evtanazija pomeni: predčasno končati življenje bolnega ali ostarelega, če tako sam želi. »To die with dignity« — z dostojanstvom umreti, ali kako že naj bi se glasil prevod te, v našem primeru tako pogosto a tako napak uporabljene fraze. Kaj je v resnici bolj častno: sprejeti usodo slehernega človeka, ki se rodi z jokom ter se s solzo v očeh posloviti od tega sveta in umreti naravne smrti - ali pa umreti predčasno iz iglo, ki res človeku konča tostransko trpljenje, s tem pa ga ne reši posmrtnega življenja. Z iglo se znebimo ostarelih in bolnih domačih živali - človek pa je vendar več kot pes ali mačka, ki ju zaradi obolelosti ali starosti spravimo ob življenje, da si za družbo poiščemo drugo, mlajšo žival.

»To die with dignity« se sliši lepo, je pa le drugi izraz za »mercy killing« - nekoga ubiti, pa četudi »iz usmiljenja«. Da mora to biti s privoljenjem osebe, ki dobi iglo, naj bi bilo v zakonu. To pa se lahko tako hitro sprevrže v »killing« brez »mercy«. Vedno so med zdravniki tudi značaji, ki bi se dali podkupiti sorodnikom bolne osebe ter jim ustreči, da jim ne bo treba predolgo čakati na zapuščino. Zdravnik, ki mu Hipokratova zdravniška prisega nič ne pomeni, bo tudi pri evtanaziji šel preko svojih pravic in preko meja svojega poslanstva do človeštva. Čim pa se prično zlorabe, kje bo človek še varen? Z uzakonitvijo splava, pa četudi pod gotovimi pogoji, človek ni varen niti pred rojstvom. Z uzakonitvijo evtanazije pa bi bilo lahko vsakega strah tudi v boleznih ali na starost. Od lepo zvonečih pogojev za evtanazijo pa do umorov zaradi kakršne koli pridobitve je samo en korak.

Spomnimo se Hitlerjevega početja. Ne le, da so stotisoči umrli nasilne smrti po plinskih celicah taborišč, zanj so bili tudi umobolni le breme za državo. Z evtanazijo je izpraznil vse umobolnice, pa morda tudi domove za ostarele in sirotišnice, če ni prej sam žalostno končal ob koncu vojne. V našem slovarju tujk sem poleg obrazložitve besede »evtanazija« bral tudi opombo: »Nacizem je to huđodelsko izrabljaj.« Kje imamo zagotovilo, da do zlorabe ne pride spet preko kakega drugega -izma, ali pa preko posameznikov brez vere in brez vesti?

Pred leti sem obiskal bolnika. V trpljenju je kričal ter se zvičal na postelji. V svoji prešibki veri ni znal prenašati bolečin ter jih darovati Bogu kot najlepšo molitev. Vpričo mene je prosil bolniško sestro, naj mu vendar da smrtne tablete ali ga z injekcijo reši trpljenja. Seveda mu je z mirnim odgovorom hotel dopovedati, da tega ne sme storiti. Pa je še in še zahteval. Končno je prišel zdravnik in tudi njega se je lotil. A ta mu je lepo odgovoril: »Verjamem, da trpite. A zdravniki smo tu, da po svojih močeh lajšamo bolečine ter delimo zdravje, ne pa smrti.«

Ta bolnik ni umrl. Ko sem ga po dveh tednih spet obiskal, je bil ves nasmejan in brez bolečin ter je samo čakal, da ga pošljejo domov. »Ali še hočeš smrt?« sem se grobo pošalil. »Še pred dvema tednoma si prosil, naj te s tabletami ali iglo za vedno rešijo

KJE JE MEJA?

CLEVELAND, O. — Prijateljske odnose med sosedi na mednarodni ravni urejujejo diplomati, poslaniki in kaj vem kdo še. Torontska slovenska skupnost in clevelandska slovenska skupnost si tega ne moreta privoščiti. Verjetno pa tega sploh ne potrebuje, saj številna poznanstva in prijateljstva segajo daleč nazaj v »Lese-no mesto« ob Dravi.

V želji, da ta prijateljstva ostanejo čim dalj živa, si Slovenska igralska skupina Toronto in Dramsko društvo LILJA občasno izmenjujeta kulturna gostovanja.

Prav v tej želji prihaja skupina Toronto z veseloigro »Kje je meja« v Cleveland v nedeljo, 9. marca, in bo nastopila v Slovenskem domu na Holmes Avenue popoldne ob 3h. Vsebina igre je vzeta iz kmečkega življenja na vasi. Soseda Križ in Kraž se spreta zaradi meje, zraven se prismoji tudi »jezični dohtar« v upanju na »masten dobiček«. Kako se je vse izteklo boste videli, ko pridete na igro, in se boste prej še od srca nasmejali.

Torontski igralci so že nekajkrat nastopili na odru Slovenskega doma na Holmes Ave. v polno zadovoljstvo občinstva. Tudi to pot nam je to zagotovljeno, saj ima igra precej pevskih vložkov. LILJA, ki je igralce povabila, vabi vso clevelandsko in okoliško srenjo, da se te predstave gotovo udeleži. Po igri bomo lahko pokramljai s prijatelji in znanci ter seveda z gosti. Domov pa bomo odhajali z zavestjo, da smo dali priznanje in vlili novega poguma tem, ki se trudijo za ohranitev slovenske kulture med nami. Seveda bomo tudi polni zadovoljstva, da smo preživeli lepo popoldne v poštenu zabavi, katero je dandanes tako težko najti.

France Ancel

Zapuščajo nas matere!

CLEVELAND, O. - Po enomesečni hudi bolezni pljučnega raka je 1. januarja letos preminula Adamič. Rodila se je leta 1913, po domače Žnidarjeva, v mali vasi Jelovec pri Sodražici, Slovenija. Po šestih letih osnovne šole je morala to zapustiti, ker je bilo na kmetiji preveč dela; oče in brata so bili večkrat od doma. To so bili krošnjariji, tu se je izdelovala suha roba, kot pri mnogih hišah v ribniški dolini.

Pavla je vedno prepevala. Že kot mlado dekle je s pesmijo častila Gospoda v farni cerkvi Marije Magdalene in se udeleževala pri prosvetnem zboru. Bila je močna altistka. Dvajsetletna se je poročila z Antonom Adamič, ki je vzdrževal ceste v domači okolici. Še pred drugo svetovno vojno so se jima rodile tri hčerke: Pavli, Rada in Mira, med vojno pa še sin Tonček.

Ko je bil Tonček še malo dete leta 1942, je družina morala bežati, ker so Italijani Sodražico bombardirali in je bomba popolnoma porušila tudi Jemejčevo (po domače) hišo. Adamičevi so našli zave-

tišče v hiši Pavlinega samskega brata Ivana. Družina je gostovala tu do odhoda v Ameriko in je Ivan nadomeščal otrokom očeta, ki je bil v begunstvu na Koroškem.

Seveda so v Ivanovi hiši »gostovali« tudi vsiljeni gostje, kot npr. četniki, nemški vojaki in partizani. Med partizanskimi gosti je bil tudi Pavlin svak Lojze, kapetan OF, s svojo družino. Ko je Lojze zvedel, da se je brat Tone umaknil z begunci na Koroško, je Pavlini družini pretel, da jih bo uničil, če se Tone takoj ne vrne. Hvala Bogu, se te pretnje niso uresničile in ko je svak nekaj let pozneje umrl, sta bili Pavla in svakinja Anica Adamič edini, ki sta Lojzetovo krsto poškopili z žegnano vodo potem, ko so bili gotovi titovski obredi. Bili sta prisotni pri civilnem pogrebu z molitvijo in odpuščanjem v srcu.

Ker med vojno ni bilo varno za moške doma, se je tudi Pavla sama mučila z malo kmetijo. Dve kravici sta nudili mleko in prevoz. Pa, hvala Bogu, da je bil pridelek doma. Sodražka okolica je bila obkoljena

bolečin...« Nič ni odgovoril, samo resno se je zamislil. Če bi bila evtanazija dovoljena, bi mož ne živel več...

Kristjani smo ljudje upanja. Upamo v vstajenje in večno življenje. Verujemo tudi, da je Bog gospodar nad našim tostranskim življenjem in smrtjo. Nimamo pravice sami posegati v božje načrte z nami. Tudi trpljenje ima svoje poslanstvo: z njim se vsaj malo približamo Križanemu ter zadoščujemo za svoje prestopke. Krščanski nauk nas uči, da je boljše vdano sprejeti trpljenje v tem življenju, kakor v večnosti na kraju očiščevanja, da kazni pogubljenja sploh ne omenjam. Ob takem pristnem krščanskem gledanju na trpljenje in smrt je evtanazija huda kršitev, ki je ne smemo in ne moremo odobravati. Je umor, kot je umor uničiti še nerojeno življenje, in odpre vrata vrsti nevarnih zlorab.

V mesecu novembru smo, ko se spominjamo naših dragih pokojnih in obiskujemo njih grobove. Zavejmo se pri tem daru življenja ter se zahvalimo Bogu za sleherni dan, da, za sleherni urico, ki nam je na razpolago, da storimo lahko še kaj dobrega. Naj bo v božjih rokah tudi naša zadnja ura, morda polna trpljenja, a za nas tudi zveličavna. Že zdaj jo podarimo Gospodarju življenja in smrti kot naš zadnji dar pred vstopom v večnost.

Uvodniški članek, brez podpisa,

a verjetno urednik p. Bazilij

na mesece in se ni dobilo niti soli. Adamičevi sosedeje so bili delavci brez vsakega pridelka in Pavli so se posebno smilile žene in otroci. Redno jih je vabila, naj prinesejo svoje žlice in smo si vsi utešili lakoto pri skupni skledi neslanih žgancev.

Kot omenjeno, se je maja 1945 Tone Adamič pridružil begunskim množicam, ker se ni počutil varnega pred partizanskimi zmagovalci. Ti so ga namreč smatrali za izdajalca, ker je »sodeloval« z Italijani, ko je zaradi znanja italijanščine poskušal rešiti življenja talcev, domačinov.

Zaradi tega je bila družina zaničevana in izkoriščana. Karte za prehrano je bila zadnja deležna. Za izdajalčevo družino se je dobilo le kake ostanke v mesnici ali trgovini. Šestnajstletna Pavli in štirinajstletna Rada (sedaj pokojna) sta morali zastopj delati na zadružnih njivah, da sta »odslužili« stanovanje pri stricu, ki ga je družini nudil zastopj. Soseda, učiteljica Dora, je riskirala svoj položaj, ko je pomagala Miri s prošnjo za šolnino, ker se je izognila vprašanju o očetu, beguncu.

Oče Tone je iz begunstva pomagal po svojih močeh. Otrokom je sam naredil čevlje; seveda jih ni mogel narediti po meri. Vsa skrb je padla na Pavlo. Mlada žena je čutila veliko odgovornost in je strogo nadzirala otroke: »da ne bo ata kaj rekel«. Pri tem so ji pomagali tudi njeni domači.

Tone je po štirih letih begunstva zapustil Koroško in prišel h bratu v Burton, Ohio. Kmalu je našel službo v Clevelandu. Ves čas je ljubeče pisal domov in poskušal združiti družino. To se je zgodilo potem, ko je Tone postal državlján ZDA. Trenutek srečanja je prišel 3. oktobra 1955 na železniški postaji v središču Clevelanda. Družina je bila razdvojena 12 let. Mlajša dva otroka očeta sploh nista poznala. Premnogi občutki so družini mrgoleli ta trenutek: sreča obenem s strahom pred neznanim. Pavla in Tone sta se morala na novo prilagajati zakonskemu življenju.

Bogu hvala, da se je družina kmalu privadila očeta in se vključila v društveno in družbeno dejavnost. Za Pavlo je seveda bilo žarišče vsega fara Marija Vnebovzeta. Tu si je Pavla neizmerno želela postati pevka cerkvenega zbora, a se ni opogumila, da bi se pridružila, ker je mislila, da je pre-stara (42 let).

Kmalu je našla pot do Oltarnega društva, postajala je bolj pogumna in tu je sprostila svoj čisti, doneči glas, častila Gospoda in se veselila s sočlanicami, prijateljicami. Preprosto kmečko dekle je v tem okolju postalo močna, srečna krščanska žena. Kako ponosna je bila, ko so jo pred dvema letoma prijateljice, sočlanice počastile po 25 letih predsednikovanja in ji je župnik č.g. Kumšepodelil plaketo v priznanje. Pavla je bila tudi zelo hvaležna

(dalje na str. 14)

Janez Drnovšek in Marjan Podobnik sta se dogovorila za vladno koalicijo

(Ur. AD: V zadnjem tednu je pel naš faks kar noč in dan. Sledi nekateri teksti, ki smo jih prejeli bodisi neposredno iz tajništva SKD in SDS (zanimivo, da se SLS ni nikoli zanimala za kakšno posredovanje gradiva in ga ni nikoli tudi poslala), posredovali so razna poročila tudi clevelandski konzul dr. Karl Bonutti, g. Vinko Levstik iz Gorice, Felix Gaser in Tone Oblak iz Clevelanda ter Stane Sušteršič iz Washingtona, James Debevec pa je dnevno posredoval nekatere dopise, ki jih je dobil preko Interneta. Vsem se urednik najlepše zahvaljuje.

Koalicija simetrije

(Ur. AD: Zgodnja ocena novinarja Mirana J. Lesjaka, posneta na Internetu že 16. februarja.)

Mar nastanek vladne koalicije liberalnih demokratov n ljudske stranke izpričuje, da je na koncu le zmagal razum? Bilo bi preveč lepo, če bi bilo tako. V resnici je samo en tip politične tehnologije prevladal nad drugim. V resnici je zgolj zmagalo tisto politično stališče, ki meni, da je oblast, ki jo moraš deliti, še zmeraj boljša od nikakršne oblasti.

Koalicijo 1 + 1 je omogočil 45. glas, to je glas tistega poslanca, ki je pri glasovanju o Drnovškovi levosredinski vladi minimalne večine prebegnil k pomladnikom. Kakšen paradoks: Janez Drnovšek, ki je po neizvolitvi njegove levosredinske vlade kazal hudo potr obraz, se mora za koalicijski dogovor s SLS zahvaliti prav temu »izdajalskemu« 45. poslancu. Če tega neubogljivega poslanca ne bi bilo, bi SLS danes že sedela v opoziciji, Drnovšek pa na čelu hudo ranljive »vlade starih sil«. In še nekaj: zdaj je že gotovo tudi to, da je bil glas 45. poslanca »svoboden, naključen« glas, da torej ni bil kupljen s strani desnice. Kajti če bi bil kupljen, potem SLS prejšnji teden ne bi začela razmišljati o koaliciji z liberalnimi demokrati. Snovanje koalicije 1 + 1 je omogočila prav negotovost, kako bi se na ponovljenem glasovanju o Drnovškovem prvotnem predlogu levosredinske vlade obnašal znameniti 45. poslanec. Bi bil tokrat lojalen mandatarju vlade ali pa bi še enkrat trmoglavil po svoje?

Sicer pa je koalicija 1 + 1 lahko nastala zato, ker je to koalicija simetrije. Simetrično so porazdeljeni dobički obeh koalicijskih partneric in njunih prvakov: Drnovšek je s tako koalicijo dobil možnost, da sestavi dokaj stabilno sredinsko vlado, v kateri se bosta morali koalicijski partnerici usklajevati o vseh pomembnejših vprašanjih, saj bi ob izenačenem razmerju sil med parlamentarno levico in desnico solistična politika ene ali druge vladne stranke škodila obema. Vsaj v tujini pa bo najbrž takšna Drnovškova vlada uživala več simpatij in zaupanja kot vlada liberalnih demokratov, Združene liste, nacionalistov in upokojencev.

Podobnik pa je z vstopom v takšno vlado volilni rezultat ljudske stranke vnovčil na najboljši možen način, saj je za SLS iztržil polovico ministrskih mest. Poleg tega pa se je volilcem predstavil v njim najbolj simpatični pozici, kot »mostograditelj«, povezovalc in kot edini politik pomladanskega trojčka, bi »nacionalnim interesom« daje prednost pred ozkostrankarskimi interesi in ideološkimi zavezništvi. Kot nekakšen mali Kučan, torej.

Simetrično so porazdeljene tudi izgube obeh koalicijskih strank, saj si bosta LDS in SLS vsaka na svoji strani pridela enako velike zamere. Drnovšek in njegova LDS se bosta zaradi poroke s Podobnikom zamerila Združeni listi. Ta je v minulem tednu morala dobiti občutek, da ji je v levosredinskem delu političnega prostora dodeljena vloga rezervnega igralca. Morda pa se bodo liberalni demokrati še bolj zamerili nacionalistom, saj se je tem še nedavno ponujena zares sanjska priložnost, da zasedejo kakšen ministrski položaj. Ljudska stranka se bo z vstopom v koalicijo 1 + 1 nujno zamerila socialdemokratom in krščanskim demokratom, zato lahko pričakujemo, da bomo kmalu poslušali obtožbe o izdaji volilcev, verolomništvu, pokopu slovenske pomladi in podobne srhljive reči.

In na koncu: kaj smo s tako koalicijo dobili državljani? Dokaj trdno zagotovilo, da novih parlamentarnih volitev še ne bo tako kmalu, in najbrž še kar dopadljivo zmes zanešenjaštva, udarništva, preudarnosti in skeptičizma v politiki. O tem, ali je taka koalicija tudi porok za oblikovanje kompetentne vlade, pa v tem trenutku ni mogoče reči še nič določnega. Zaenkrat obstajajo zgolj občutki o tem, da je SLS iz svoje kadrovske vreče stresla skoraj vse, kar je imela. In ni bilo vse zlato, kar je ven padlo.

Marjan Podobnik

SKD: Aktualni politični komentar ob enostranski prekinitvi sporazuma pomladnih strank s strani Slovenske ljudske stranke

(Ur. AD: Kar sledi je večji del okrožnice št. 28, ki jo je SKD namenila svojemu članstvu in je bila na Internetu in posneta 18. februarja.)

Že ob izvolitvi dr. Janeza Podobnika za predsednika parlamenta, so se pojavila v političnih krogih vprašanja, kaj bo LDS zahtevala za svojo podporo Janezu Podobniku. SDS in SKD sta tedaj imeli pomisleke, zakaj sklepati glede mesta predsednika DZ tako širok sporazum in zakaj ne raje

najprej oblikovati vladne koalicije, ki bi se dogovorila tudi glede vodstva DZ.

Toda SDS in SKD nista hotela s temi pripombami v ničemer ogroziti sporazuma pomladnih strank, sklenjenega 27. novembra. Naj opozorimo posebej na 2. točko sporazuma, ki pravi: »Podpisnice bodo skupaj podprle usklajene predloge za mandatarja in vlado ...« in 4. točko: »Podpisnice odločajo s soglasjem.«

Dne 1. decembra so vse tri stranke podpisale še koalicijsko

sko pogodbo, ki na 4 straneh določa programske in kadrovske temelje koalicijske pogodbe, za posamezna področja pa so mešane strokovne skupine izdelale nadroben vladni program.

Za nameček je Podobniku pri tem programskem delu krepko pomagala prav SKD, saj ni več skrivnost, da so bili predstavniki SLS v usklajevalnih programskih komisijah treh pomladnih strank (takrat, ko so se tri stranke pogajale še skupaj) bolj opazovalci, tekste pa sta prispevali predvsem SDS in še posebej SKD.

Kljub temu, da je Pucko zapustil našo poslansko skupino, je pomlad še vedno imela 44 mest v parlamentu, več kot kdajkoli prej. Tako je bila skupaj še vedno močan pogajalec, katerega moč pa je bila ravno v tem, da ohrani enotnost.

Po volitvah leta 1992 je bila situacija drugačna. Tri pomladne stranke so imele skupaj le 29 poslancev. To je bilo kljub vsemu lepo število, a SLS tedaj ni hotela vstopiti v vlado. Primerjanje med vstopom SKD v vlado tedaj in SLS letos zato ni na mestu, še posebej zato ne, ker tedaj med pomladnimi strankami ni bilo nobene sporazuma ali celo koalicijske pogodbe, tako kot je to bilo letos.

Takrat SLS ni hotela v vlado (»Nismo samomorilci!« so tedaj rekli v SLS.), zdaj, ko je pomlad dobila polovico poslanskih mest, pa je SLS spet šla po svoje — v vlado.

Podobnik je še v Delu 9. januarja izjavil: »Dokler ni razčiščena zadeva s korupcijo, bi pljunil v lastno skledo, če bi privolil v stanje, ki je posledica podkupovanja.« Dan kasneje, po izvolitvi Drnovška za predsednika vlade, pa: »Kar se tiče mene osebno in SLS, ta izvolitev ničesar ne spreminja. Dokler ne bodo razčiščene zadeve v zvezi s poskusi podku-

Stališče SDS do nove vladne koalicije

Socialdemokratska stranka Slovenije (SDS) ugotavlja, da so Marjan Podobnik, Lojze Peterle in Janez Janša 27. 11. 1996 v imenu SLS, SKD in SDS podpisali *Sporazum o sodelovanju strank slovenske pomladi* in o koordinaciji njihovih poslanskih skupin v Državnem zboru. Sporazum med drugim nedvoumno določa, da bodo podpisnice podprle usklajene predloge za predsednika in podpredsednika Državnega zbora, za mandatarja in vlado ter za predsednike in člane delovnih teles in druge funkcije, ki jih imenuje DZ.

V skladu s citiranim sporazumom je decembra 1996 petinštiri:deset poslancev vseh treh strank pisno predlagalo in nato glasovalo za kandidata SLS Janeza Podobnika za predsednika DZ. Z njegovo izvolitvijo in s skupnim pogajalskim nastopom strank slovenske pomladi pri oblikovanju delovnih teles DZ je sporazum stopil v veljavo. Koristi od njegovega izvajanja je imela v prvi fazi predvsem Slovenska ljudska stranka. Sporazum je bil podpisan v razmerah, ko je bilo v Državnem zboru vzpostavljeno razmerje 45 poslanskih glasov za stranke slovenske pomladi in petinštirideset glasov za druge stranke in oba predstavnika manjšin. Kljub prestopu Cirila Pucka se je po glasovanju o prvem predlogu Drnovškove vlade 6. februarja ponovno vzpostavilo razmerje 45:45, torej povsem enako kot v času podpisa sporazuma o sodelovanju strank slovenske pomladi.

V takšnem položaju je 16. februarja 1997 glavni odbor SLS sprejel sklep o vstopu v koalicijo z LDS in DeSusom. Pred tem ni sprejel nobenega sklepa o odstopu od sporazuma s SDS in SKD, niti o svoji nameri ni pisмено obvestil obeh partneric. Za sklep najprej izvršilnega in nato glavnega odbora SLS smo izvedeli iz javnih občil. Prav tako pred zamenjavo partnerjev ni dostopil skupno predlagani perdsednik DZ Janez Podobnik, dr. med., kar bi bilo nedvomno pričakovano moralno dejanje. SDS na podlagi izvršenih dejstev ugotavlja, da je sklep glavnega odbora SLS o koalicijski povezavi s SLS in DeSusomm treba razumeti kot enostransko in moralno sporno dejanje prekinitve »Sporazuma o sodelovanju SLS, SDS in SKD in o koordinaciji njihovih poslanskih skupin v Državnem zboru«.

Poslano po faksu od tajništva SDS 17. feb. 1997

(dalje na str. 12)

MARK PETRIC
Certified Master Technician

Petric's Automotive Service

Foreign & Domestic
General Auto Repair

(216) 942-5130

33430 Lakeland Blvd., Eastlake, Ohio 44095 / LOCATED IN REAR

SKD: Aktualni politični komentar

(nadaljevanje s str. 11)

povanja, ne pričakujem nobenih nadaljnjih pogovorov.«

Vodstvo SLS se je očitno že precej zgodaj odločilo, da gre v vlado z LDS-om, tudi sama, če bo potrebno. Na sestanku treh pomladnih predsednikov (obolelega Janša je nadomestil Ivo Hvalica) v sredo, 12. februarja zvečer v prostorih SLS, je Marjan Podobnik predstavil idejo, da bi v vlado vstopili le dve pomladni stranki. Ivo Hvalica je poročal, da je na srečanju z Drnovškom ta definitivno zavrnil formulo 4 x 1, naš predsednik pa je ponovno dejal, da te formule mi ne zavračamo.

O samostojnem vstopu SLS v vlado se je začelo odprto govoriti v četrtek, 13. februarja. V petek, 14. februarja, je Podobnik mimo predsednikov SKD in SDS sklical poslance vseh treh pomladnih strank, da bi jih nekako prepričal o pravilnosti svojega koraka. Obstajala je sicer teoretična možnost, da v vlado vstopita še SDS ali SKD; da bi bile v njej z LDS-om vse tri pomladne stranke (torej, formula 4 x 1 ali 1 + 3) je Drnovšek odbil. Toda v primeru vstopa dveh pomladnih strank je Drnovšek zahteval uravnoteženje z ZL, kar pa je natančna pnovitev velike koalicije, do katere ni bilo niti SLS, kaj šele SKD ali SDS.

V SKD ocenjujemo, da bi pomladne stranke, če bi ostale trdno skupaj, lahko v pogajanjih dosegle koalicijo 4 x 1. Za nameček Drnovšek ni imel zagotovil, da bi — če bi zopet poskusil s čisto levo vlado — dobil res 46 glasov. Lahko bi se celo zgodilo, da bi Drnovškovo mandatarstvo propadlo

in bi Podobnik lahko poskusil sestaviti vlado.

Podobnika in SLS se da seveda razumeti. Dosegel je dober volilni rezultat in hotel v vlado. Zanimivo pri tem je, da je v dneh, ko se je približeval usodni odločitvi, uporabljal skoraj natanko isti besednjak, kot ga je SKD, ko so jo (tudi SLS!) napadali, da v vladi sodeluje s »komunisti«.

Tisto, kar je najbolj narobe pri odločitvi SLS, da vstopi v vlado, je dejstvo, da je SLS čez noč, skoraj brez poskusa opravičila požrla besedo, pozabila na podpisani sporazum z SDS in SKD. Na tajništvo smo 17. februarja zvečer prejeli le suhoparen dopis, ki ga je podpisal Marjan Podobnik in v katerem nam sporoča sklep glavnega odbora SLS:

»Glavni odbor ugotavlja, da na podlagi sporazuma med strankami slovenske pomladi ni prišlo do oblikovanja skupne vlade. Na podlagi večinske odločitve članov glavnega odbora SLS, da SLS oblikuje vladno koalicijo z LDS, ugotavljamo, da ne moremo več sodelovati pri nadaljnjem uresničevanju 2. člena Sporazuma o sodelovanju strank slovenske pomladi glede podpore usklajenemu predlogu za sestavo vlade.« Nobenega pojasnila. Še vljudnostni »lep pozdrav« je izostal.

Težko je verjeti, da bo SLS lahko uresničila pravi pomladni program, saj ima resorjev z večjo težo in ne večine v vladi in Državnem zboru, po drugi strani pa tudi šibko ministrsko ekipo. Ponujem imenom ne manjka le strokovnosti (Ciril Smrkolj npr., kandidat za kmetijskega ministrstva, je

strojni tehnik); marsikateri izmed njih so vprašljivi posebej s političnega stališča, saj ne gre za tipične predstavnike ljudske usmeritve SLS, ampak za predstavnike leve, »kolhoznike« struje. (Kandidat za pravosodnega ministra Marušič je znan po tem, da je v prvih povojnih letih v »revolucionarnem zanosu« skupaj s »tovariši« sodeloval pri akciji, v kateri so goriškega duhovnika, msgr. Močnika fizično vrgli čez ograjo na italijansko stran meje.) To za razvoj SLS gotovo ni dobro, kakor tudi ne, da ni prisluhnila izrazito negativnim izkušnjam SDS in SKD v sodelovanju v vladi z LDS.

Tudi iztržek SLS ni najboljši. Še v ponedeljek dopoldan je Marjan Podobnik zagotav-

ljal, da ga v vladi ne bo, če ne dobi šolskega ministrstva in notranjih zadev. Zvečer že ni bilo več nič od tega. SLS je dobila Marjana Podobnika kot podpredsednika vlade kar tako ter ministrstva: obrambno, za ekonomske odnose in razvoj, za zdravstvo, za znanost, za pravosodje, za kmetijstvo, za promet in zveze ter ministra brez listnice za lokalno samoupravo. Potem, ko bodo spremenili zakon o vladi, bo iz Ministrstva za ekonomske odnose izdvojen sektor za malo gospodarstvo in turizem, ki ga bo vodil predstavnik SLS, sedež ministrstva pa naj bi bil v Mariboru.

Okrožnica nadaljuje v tem tonu še naprej, zaključuje se pa s trditvijo, da »Slovenski

krščanski demokrati vlade LDS, SLS, DeSUS ne bomo podprli«.

Prijatelj's Pharmacy
St. Clair & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOČI
DRŽAVE OHIO - AID FOR
AGED PRESCRIPTIONS

Anton M. LAVRISHA
Attorney-at-Law
(Odvetnik)
18975 Villaview Road
at Neff
692-1172
Complete Legal Services

Naznanilo in Zahvala

Užaloščeni sporočamo, da nas je po volji Vsemogočnega zapustila 1. januarja 1997, po tekzi bolezni, naša ljuba mama, stara mama in prastara mama

Pavla Adamič

1913-1997

Rojena je bila 4. septembra 1913 v vasi Jelovec v fari Sodražica, Slovenija. Pokopana je bila 3. januarja 1997 na pokopališču Vernih duš, kjer čaka njeno truplo vstajenja. Pogreb je bil iz Želetovega pogrebnega zavoda v cerkev Marije Vnebovzete.

Globoko smo hvaležni župniku č.g. Janezu Kumšetu, za mnoge obiske na domu s tolažilno evharistijo in za vsestransko pozornost v času bolezni, za molitve v pogrebnem zavodu, za darovanje pogrebne svete maše in za pogrebne obrede na pokopališču. Hvala tudi č.g. Viktorju Tomcu za somaševanje pri pogrebni maši.

Neizmerno smo hvaležni članicam Oltarnega društva, katerih predsednica je bila pokojna 25 let, za vso skrb in molitve v bolezni, za nepozabni obisk predsednice Ivanke Kete zadnji dan pred smrtjo, za molitve v pogrebnem zavodu, za sodelovanje pri pogrebnem sprevedu v cerkvi in ganljiv nagovor ge. Lavriševe na pokopališču. Pokojna si sama ne bi mogla zamisliti lepšega slovesa od svojih prijateljic, sočlanic.

Iskrena hvala Rudiju Knezu in pevcem cerkvenega zbora za petje v pogrebnem zavodu, in za mogočno petje pri pogrebni sv. maši. Hvala tudi vsem pevcem, ki so za to priliko priskočili na pomoč. Pokojne duh se je veselil nad lepoto petja, saj je to tako ljubila.

Hvala zboru Fantje na vasi, ki so tako ganljivo in ubrano zapeli žalostinki v pogrebnem zavodu. Hvala Pristavskim upokojencem za vso skrb v bolezni, za božično rožo in poezijo za pogum ob zatonu življenja. Ganilo nas je, njo pa opogumilo. Hvala za molitve ob krsti in za tako množično spremstvo ob pogrebu. Hvala društvom Katoliških borštinarjev, ADZ (Danica št. 11) ter članicam Slovenske ženske zveze za nagovor in molitve v pogrebnem zavodu. Hvaležni smo vsem darovalkam vencev in šopkov, za darove za maše in za dobrodelne namene v spomin na pokojno.

Naša zahvala Mojci (Novak) Polak, ki je kot Hospice bolniška sestra bila pokojni strežnica in tolažnica. Kako je bila pokojna vesela njenih obiskov in podpore v težki bolezni, družini pa bila steber opore. Najlepša hvala Julki Zalar in njenim pomočnicam, ki so pripravile tako okusno kosilo, in vsem gospodinjam, ki so prinesle obilo peciva.

Hvala prijateljici Micki Prosen in Janezu za vso oporo v bolezni, še bolj pa za premnoge prevoze in prijazno domačnost, ki jo je bila Pavla deležna vsa leta tu v Ameriki. Kako rada se je pri Prosenovih sprostita in se razveselila!

In nazadnje, Bog plačaj družini Petrič; otrokom, ki so skrbeli za "teto" kot za svojo; Johnu, ki je na leta skrbel za prevoz, vljudno vabil pokojno na vse prireditve in družinska slavlja, in skrbel, da je bilo vse v redu okrog hiše. In Mary, ki ni bila pokojni samo dobra sosedica, ampak tudi dobra prijateljica, ki ji je vedno stala ob strani, ki jo je dnevno vozila v cerkev in ji v bolezni prinašala obhajilo na dom; kdo bi bil bolj vreden tega poslanstva?!

Ce kdo ni prejel pismene zahvale, naj sprejme to javno zahvalo kot znak naše globoke hvaležnosti.

Draga mama! V svoji preprostosti si nam razkrila, da je mogoče biti srečen, močan, značajan, dostojanstven; da te lastnosti krepi globoka vera v Boga, da je On Učitelj, ki nas privede do samospoznanja!

Naj tudi v nas vzkaliijo zrna lastnosti, ki si nam jih zasejala!

POČIVAJ V MIRU, DRAGA MAMA!

Zalujoci:

Otroci: Pavla Dolinar, Mira Kosem in Tone Adamič

Zetje: France Dolinar, Edi Veider in Marjan Kosem; snaha: Marija Adamič

Vnuki in vnukinje, pravnuk in pravnukinji,

v Sloveniji pa brat Ivan Mihelič, sestra Ivanka Zajec in ostalo sorodstvo.

V LJUBEČ SPOMIN

ob prvi obletnici smrti

JAKOB MEJAČ

Umril 25. februarja 1996

*Pozabili Te ne bomo
vse do konca naših dni;
v srcih bomo Te nosili,
dokler nam življenje tli.*

Njegovi zalujoci:

Julija, rojena Erzar — žena

Stane, Edi — sinova

Zdenka Zakrajšek, Bernarda Ovsenik — hčerki

Linda, Sonja — snahi

Ivan, Tone — zeta

France — brat, v Sloveniji

in ostalo sorodstvo

Euclid, Ohio, 20. februarja 1997.

Magov Intervju: dr. Andrej Bajuk

(Nadaljevanje in konec)

• Od česa ste tedaj živeli?

Začetki so bili zelo hudi. Naši ljudje so bili zaposleni kot najeta delovna sila pri ministrstvu za javna dela, čistili so steze, delali so poti. Oče je bil delovodja, ker je znal jezik — kot klasični filolog se je špansko naučil praktično na ladji.

Pozneje smo imeli malo domačo industrijo in izdelovali industrijske rokavice. Sivalni stroj je delal 18 ur na dan. Prav tako smo potem doma pekli keramiko. Oče se je odločil, da nas bo izšolal. Vsi bratje imamo akademsko izobrazbo. Najstarejši je agronom, profesor na univerzi, drugi je arhitekt, tretji je kirurg, jaz pa sem ekonomist.

V gimnazijo sem hodil v Mendozo, oče je odkril šolo, ki je bila v nekem smislu podobna klasični gimnaziji. Potem sem študiral na univerzi v Mendози, postal sem diplomirani ekonomist. Vpisal sem se na magistrski študij, ko so v Mendozo prišli predavati profesorji iz University of Chicago iz ZDA. Po dveh letih sem magistriral iz ekonomije.

Takrat sem se poročil s Katico Grintal iz Vrhovelj pri Lukovici blizu Domžal. Po rojstvu najine hčerke Tatjane sem leta 1969 dobil štipendijo organizacije ameriških držav (OAS) in začel študirati na Univeristy of California, Berkeley, v ZDA. Tam sem naredil še en magistrij in doktorat. Rodil se nama je sin Andrej Sebastian; 1973. pa smo se vrnili v Argentino.

V natečaju sem postal profesor na univerzi v Mendози, predaval sem leto in pol. Potem je sledilo obdobje političnih problemov v Argentini, na univerzi ni bilo več najbolj privlačno.

Sošolec iz Berkeleyja, ki je postal ravnatelj Svetovne banke v Washingtonu, me je imenoval za svojega tehničnega asistenta. Tako smo se ponovno preselili v ZDA, nekaj tednov po rojstvu naše najmlajše Nataše. V Svetovni banki sem na tem položaju delal dobro leto, potem sem prestopil v medameriško razvojno banko.

Tu sem pričel kot ekonomist za analizo projektov v socialnem sektorju (vseučilišča, bolnišnice, vodovodi, šole...). Potem so me imenovali za glavnega ekonomista industrijskih projektov, nato pa na mesto svetovalca izvršilnega podpredsednika. Tam sem delal tri leta in pol. Sledile so razne odgovornosti na operativnem področju, končno me je predsednik Enrique Iglesias imenoval za direktorja njegovega kabineta in člana predsednikovega sveta. Te dolžnosti sem opravljal šest let in pol.

Pred dvema letoma in pol sem bil imenovan za predstavnika banke v Evropi s sedežem v Parizu. Naš urad združuje povezave med banko in državami v Evropi, ki so članice te banke. Od Portugalske do Avstrije in od Finske do Hrvaške. Članici sta tudi Slovenija in Izrael. Slovenija je postala članica, ker je podedovala delnice Jugoslavije. Slovenski državni zbor je to dediščino sprejel, finančnega ministra pa določil za guvernerja.

Naša dolžnost je med drugim tudi to, da imamo zveze z ministrstvom za finance v Sloveniji. Naša naloga je bila tudi približati civilni družbi v Sloveniji možnosti, ki jih ima država, če je vključena v ta mednarodni pretok dobrin in storitev. Slovenija denimo ne more dobiti posojila, lahko pa se vključi v organizirano trgovino v sklopu posojil v višini 10 milijard nemških mark, ki jih

letno odobri ta banka za gospodarski in socialni razvoj Latinske Amerike.

• **Vaša slovenščina je brezhibna, četudi niste živeli v Sloveniji. Javnost je pred manj kot enim mesecem že doživela podobno zgodbo z Marjanom Schiffrejem, ki je začasno vodil državni zbor. Kje ste pilili materni jezik?**

Da govorim slovensko, se moram zahvaliti seveda najprej staršem, nato pa slovenski srenji, v kateri sem odraščal. To lahko razumete le, če poznate, kako Slovenci v Argentini gojijo narodne vrednote in ljubezen do slovenskega jezika.

Res pa je, da sem od 1969 povečini živel med tujci; pozna se le, da sem med Slovenci odraščal. Ko bo v Sloveniji pustil tisti krč ideološkega pogroma in obsodbe teh Slovencev, bo šele mogoče vrednotiti neverjetno energijo in ljubezen, ki so jo vložili v ohranitev svojega jezika in kulture.

Seyeda imam srečo, ker imam tudi ženo Slovenko. S težavo sva v tem smislu vzgajala najine otroke. Tudi oni lahko občujejo v slovenščini. Najstarejša hčerka Tatjana je zadnji dve leti živela v Ljubljani, kjer je pripravljala disertacijo v okviru kulturne antropologije. Zanimajo jo tranzicijski problemi.

Fant študira pravo v Atlanti. Nataša pa je končala prva štiri leta študija v Georgetown University v Washingtonu. Zdaj v Parizu izpopolnjuje slovenščino in poučuje angleščino. Žena je v Argentini doštudirala anglistiko, v Washingtonu pa je naredila magistrij iz španske literature.

• **Zdaj živite v Parizu. Kako deluje tako raztresena družina?**

Po telefonu, faksu, internetu... (smeh). Gre za zanimiv pojav družinskega življenja ob koncu tega stoletja. Toda veliko investiramo, da smo skupaj, skoraj za vse praznike se zberemo.

• **Kdaj ste bili prvič v Sloveniji?**

Prvič sem prišel na obisk leta 1978 z vso družino ter svojo mamo. »Zijali« smo spričo tega, da so slovensko govorili vsepovsod, po radiu, televiziji. Bolj kot obisk ali turizem je bilo to romanje k svojim lastnim koreninam. Mama je po 40 letih prestopila prag svoje rojstne hiše. Prvikrat smo si pogledali v oči s svojimi sorodniki. Obiskali smo družinske grobove. Take stvari pustijo globok vtis.

In povedati moram, da sem si prvič, ko sem prišel v Slovenijo, rekel, sem spadam. Veliko sem hodil po vsem svetu, toda 1978. sem končno doživel občutek, da sem tu doma.

• **Je vaša morebitna privolitev v funkcijo finančnega ministra v Sloveniji povezana s tem dejstvom?**

Prav gotovo. Do domovine čutim odgovornost. Slovenci smo po tisočletju uresničili svoje sanje in dobili svojo državo. Čutim se kot del tega do-

VABILO

TORONTO, Ont. — Kanadski Slovenski Kongres (KSK) bo imel 8. marca 1997 ob 2h popoldne v Slovenskem starostnem domu LIPA, 52 Neilson Drive, Etobicoke, Toronto, svoj redni letni občni zbor. Na dnevnem redu bodo poročila, volitve štirih (4) članov Sveta ter slavnostni govor. Tokrat bo slavnostni govornik dr. Štefan Falež, slovenski veleposlanik pri Sv. sedežu, ki bo govoril na temo:

Odnosi Slovenija-Vatikan od priznanja dalje.

Člani in prijatelji KSK prijateljsko vabljeni. Po občnem zboru bo na voljo zakuska ter prijateljski razgovor.

Glavni odbor KSK

gajanja, in če lahko kaj pripomore, bom to nardil. Sledim in menim, da kar dobro razumem, kaj se dogaja v Sloveniji.

Slovenski prehod ali tranzicija je velika skrb. Po prvih pogovorih s prvaki pomladanskih strank sem si dejal, če mogoče, da kaj pripomore pri tem obdobju, sem pripravljen sodelovati. Tako majhen narod ima v svetovnem procesu globalizacije, če hoče preživeti, dolžnost začrtati novo smer, da se bomo lahko Slovenci polnopravno včlanili v to večjo vas, kar svet danes je.

Če ne bomo dejavni v teh procesih, ki že neizogibno potekajo, lahko izgubimo svojo identiteto in edinstvenost. Sprostiti je treba ustvarjalne sile vsakega Slovenca.

• **To je blizu tega, kar ste v stroki ves čas utemeljevali kot socialno integracijo. Kaj je pravzaprav socialna integracija, ki jo že leta zagovarjate?**

To je prepričan, da je v sodobni demokratični družbi, kakršno si večina Slovencev želi, nemogoče vzpostavljati tržno ekonomijo, ne da bi vanjo vključili vse ljudi. Gospodarski razvoj danes veliko bolj od fizičnega kapitala zahteva umski razvoj. Ustvarjalna sila ljudi je ključ za razvoj. Družba ne more biti odvisna od neke skupine izvoljencev, temveč mora vključiti vse. Ni res, da so samo nekateri sposobni.

Slovenci imamo še možnost za to, da vpeljemo gospodarsko ureditev in gospodarsko politiko, ki bo odpirala možnost za vse. Brez tega bomo težko kot narod obstali in naša tako dolgo pričakovana država ne bo dosti pomenila.

• **Je to na gospodarskem področju mogoče primerjati s tezo dr. Petra Jambreka v intervjuju za naš časnik, ko je izražal potrebo po nacionalnem središču, po skupnih vrednotah, ki narodu pred svetom dajejo prepoznavnost, sebi pa razlog za obstoj, državo, prosperiteto...**

Kolikor sem ga pravilno razumel, bi to ugetnilo biti močno povezano s tem konceptom. Te prilžnosti ne smemo zaigrati. Imamo neko zgodovinsko odgovornost, ki se izkaže tudi kot usodna in presodna za nas vse. Nesprejetje stoletne narodne verige, v katero smo vsi včlenjeni, nas lahko požene s »trebuhom za kruhom«. To pa še zdaleč ni potrebno, če se bomo znali organizirati doma.

Po osamosvojitvi je ustvarjanje in utrjevanje zrele in

uravnovežene družbe največji izziv te generacije Slovencev. Prepričan sem, da je to izvedljivo. Temu projektu, kot rečeno, sem pripravljen pomagati z vsemi izkušnjami, ki jih imam.

• **Vtis je, da do tega slovenskega projekta gojite zelo močan sentiment, da ste pripravljani na kocko postaviti tako bleščečo kariero.**

Kariera sama po sebi mi v življenju ni bila nikdar cilj. Po drugi plati pa moram reči, da še zdaleč takšne ali drugačne odgovornosti v Sloveniji ne razumem kot prelomnice v svoji karieri. Prepričan sem, da bi bila vrnitev v domovino in delovanje v slovenskem političnem prostoru naravno nadaljevanje življenjske poti.

• **Izkušnja dr. Borisa Pleškoviča v prvi vladi, čeravno za državo učinkovita, je bila dokaj grenka. Samo zaradi strokovnega izraza »break-up«, ki se je izkazal kot pravilen, je doživel pogrom. Če bi postal minister, ali pričakujete kaj takega?**

Ne bi se čudil, če bi kdo dvomil o meni in mojih sposobnostih. V demokratični družbi je pričakovati različnost mnenj. Hkrati pa je tudi pričakovati, da je čas takih posebljenih političnih gonj resnično že za nami. Da smo le zmožni kot družba obdržati politični dialog na ravni medsebojnega spoštovanja in resničnega sprejemanja pluralizma, kar pa samo po sebi zahteva tolerantnost do drugačnosti.

Končno pa je dejstvo, da smo sredi procesov globalizacije, ki se jim na zemeljski obli nihče več ne more izogniti. Ključni problem nas kot države je, da se prilagodimo in da se znamo iz svojih korenin prilagoditi neki širši družbi narodov, ki jo moramo bolje razumeti.

Razumeti moramo »pravila igre«, ki obstajajo drugod. In menim, da to prinašam s seboj, da to dokaj dobro poznam. Slovenija potrebuje drugi korak osamosvojitve. Na slovenski način; vsi skupaj moramo prestopiti prag polstoletne zaprtosti, vključiti se moramo v svetovne tokove. V tem imam nekaj izkušenj. Ljubezen do domovine, globoko spoštovanje do naših ljudi ter neka naravna, osebna značilnost, da znam in hočem prisluhniti drugim, so pa potrebna in tudi dokaj koristna dopolnila.

Pogovarjal se je
Janez Markeš

Make the gas company wonder if you've moved.

Our Freedom 90 gas furnace is one of the most efficient you can buy. Over 90% efficient—compared to around 65% for most older furnaces. You can shrink your monthly gas bill to a fraction of its former self. And enjoy greater peace of mind, thanks to the Freedom-90's lifetime limited warranty. So see your American-Standard dealer about the Freedom 90, and give your neighborhood meter reader something to wonder about.

AMERICAN STANDARD
Built To A Higher Standard.

GORJANC™ 944-9444

HEATING & COOLING
A Name For All Seasons™

30170 Lakeland Blvd.
Wickliffe, Oh. 44092

Mag. Janko Kulmesch: Komentar *Našega tednika*

Zakaj SPÖ ne mara Janše

Celovec — Zgodovina socialističnega gibanja ni samo v znamenju teoretičnih in praktičnih bojov proti kapitalizmu ter raznim razrednim sovražnikom; je predvsem tudi polna notranjih prepričav o vprašanju, kdo je resnični socialistični pravovernež in kaj je prava socialistična demokracija. Medtem kot je socialdemokratska struja spoznala, da se je treba boriti za delavski razred v okviru parlamentarne demokracije, so leninisti in stalinisti (oz. komunisti) socialdemokratske zagovornike parlamentarizma od vsega začetka hudo preganjali, jih zapirali in celo fizično likvidirali.

Boj med komunističnimi in socialdemokratskimi »zastopniki delavskega razreda« se je odražal tudi v mednarodnem socialističnem gibanju. Vsaka stran je ustanovila svoje mednarodno združenje - svojo socialistično internacionalo (SI). Posebej socialdemokrati so želeli s svojo SI dokazati, da se jasno ogradujejo od komunističnih strank, njihove ideologije ter politične prakse.

Medtem je prišlo v bivših komunističnih državah do znanih sprememb, bivše komunistične stranke pa so se preoblekle s socialdemokratskim plaščem. Tako npr. na Madžarskem in Poljskem - ter ve Sloveniji. Nasledniki slovenske zveze komunistov se danes imenujejo Združena lista slovenskih socialdemokratov (ZLSD), za ta korak pa so se odločili šele potem, ko ni bilo več nevarnosti, da Slovenija ne bi postala samostojna država s parlamentarno demokracijo.

Da je to postala, gre v prvi vrsti zasluga novim demokratičnim strankam, ki so delale v okviru DEMOS. Ena od teh je Socialdemokratska stranka Slovenije (SDS), njen prvi predsednik dr. Jože Pučnik pa je bil eden najpomembnejših arhitektov samostojne slovenske države. Podobno velja za sedanjega predsednika SDS Janeza Janšo, ki se je v odločilnih trenutkih osamosvojitve izkazal kot odličen strateg, in to ne samo na vojaškem področju. Skratka, prizadevala sta si za uveljavitev vrednot, ki bi morale biti evropski socialdemokraciji svete.

Zato se je Janševa SDS tudi vključila v mednarodno socialdemokratsko združenje, v Socialistično internacionalo. Vendar ne samo SDS; za članstvo so prav tako zaprosili bivši komunisti oz. Združena lista socialdemokratov. Tega pa Janša ni hotel vzeti na znanje.

Skušal je Socialistično internacionalo prepričati, da je vključevanje naslednikov bivših komunističnih partij v SI klopota za vse tiste, ki so se od vsega začetka zavzemali za bistvene vrednote socialdemokracije. Še posebej pa da je to tudi klopota za tiste, ki so v časih komunističnih diktatur pri-

M A T E R E

(nadaljevanje s str. 10)

članicam za njih tolikšno oporo, ko je leta 1982 izgubila moža Toneta in pozneje, 1988, prerano izgubila svojo hčerko Rado Veider.

Ko so se organizirali Pristavski upokojenci, je Pavla prav rada sprejela povabilo, da se jim pridruži, saj je kot družabno bitje v tem društvu zopet našla mnogo prijateljic in prijateljev. Rada se je sprostila med njimi, posebno še, kadar so se zbrali na priljubljeni Pristavi. Ponosna je bila tudi, ko je bila skupaj z go. Rihtar od Kluba Pristavskih upokojencev leta 1995 počaščena.

V zatonu svojega življenja se je Pavlo največkrat našlo z rožencem v roki. Bila je popolnoma srečna in vdana v božjo voljo. S hvaležnostjo se je ozirala na preteklost.

Pavla predstavlja mnogo naših dobrih mam, ki jih je vojna na eden ali drugi način odtrgala od svojih mož in jih je usoda iz nujnosti okrepila, osamosvojila. Trdna vera v Boga in močno prepričanje o dostojnem življenju — kljub osamelosti — jim je dajalo moč, da so vztrajale pod komunističnim pritiskom in zaničevanjem; nekatere so bile celo v zaporih.

Življenjepisi teh naših mam bi lahko bili vir za zelo zanimive knjige. Vzporedno s težavami begunstva, kjer so si bile družine v oporo, kljub pomanjkanju in nesigurnosti, so bile te matere z otroci najnižji sloj totalitarnega sistema — same. Po mnogoletni odsotnosti njih mož, so morale zopet spoznati sebe in svoje može, saj desetletja primorane razdvojenosti tudi puste svoje posledice.

Znova sta se morala zakonca prilagajati in obupati čut zakonske ljubezni; le da sedaj je bilo to skoro nemogoče, saj sta se morala ukvarjati istočasno z doraščajočimi otroci, kar je težko pod najboljšimi pogoji. Da so ti otroci dorasli v odgovorne, značajne osebe, gre v veliki meri zahvala tem našim globoko vernim materam.

Hvala Tebi, mama! Hvala vsem slovenskim materam!

Mira Kosem

šli zaradi svojega socialdemokratskega prepričanja ob svobodo ali celo življenje.

Socialistična internacionala Janševega stališča ni upoštevala. Nasprotno: pred kratkim so mediji objavili vest, da je na zasedanju v Rimu SI izključila iz svojih vrst Janšev SDS. Opredelila se je za Združeno listo.

V tej igri je odigrala eno ključnih vlog avstrijska SPÖ (Socialistične partije Östereich) in še posebej predsednik avstrijskega parlamenta Heinz Fischer. Kot so nam na pristojnem oddelku dunajske centralne SPÖ povedali, naj bi bil Janša »zelo podoben Haiderju« (Georg Haider, voditelj skrajno desničarske, a v očeh vedno več Avstrijcev vedno bolj priljubljene stranke, op. ur. AD), nasprotoval naj bi načelo reprezentativne demokracije, predvsem pa naj bi bil

»revanšist«. Na vprašanje, kako utemeljuje svoje trditve, so odgovorili: neprestano kritizira slovensko vlado, jasno zagovarja desno-sredinska stališča in večinski volilni sistem.

Kdor pozna avstrijske socialdemokrate, se ne bo čudil, da skušajo z vsemi »argumenti«, pa naj bodo še tako absurdni, zagovarjati svoj odklonilni odnos do slovenske socialdemokracije. Že Ivan Cankar je to bridko občutil - kaj šele Slovenci, ki so pred več ko petimi leti v svojem pogumnem boju za svobodo in parlamentarno demokracijo potrebovali mednarodno solidarnost, pa so jo avstrijski socialdemokrati in njihov šef Vranitzky hladno zavrnil.

Tudi takrat so se bolje razumeli s starimi komunističnimi oblastniki in se izneverili tistim socialdemokratom, ki imajo

očito eno samo »napako«: da želijo uveljavljati osnovne vrednote socialne demokracije predvsem tudi ob upoštevanju interesov in pravic slovenskega naroda.

Skratka, gre za staro narodnopolitično obličje avstrijskih socialdemokratov, ki ga poznamo že od časa monarhije. Kakor danes, tudi takrat ni imela posluha za slovensko narodno vprašanje, temveč se je jasno opredelila za nemško stran.

Na žalost tega tudi mnogi koroški Slovenci nočejo prav razumeti. Kljub temu sem prepričan, da se bo tudi v tem primeru obrnil razvoj v pravilno smer.

Če ne danes, potem gotovo jutri.

P.S.: Medtem ko je za SPÖ na eni strani Janševa SDS »sam zlodej«, je na drugi stra-

(dalje na str. 15)

V ZAHVALO IN LJUBEČ SPOMIN

1930

1996

Po sklepu božje Previdnosti ter vdani v voljo Gospodarja življenja, sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da nas je zapustila naša ljubljena mati, stara mama, tašča, sestra in teta

OLGA MAUSER

ROJ. RUSS

katero je Bog poklical k sebi po dolgi bolezni dne 29. decembra 1996. Rojena je bila v Metliki, Slovenija, 16. julija 1930. V Ameriko je prišla leta 1952. Bila je natakarcica v Sterletovi restavraciji, kasneje je vodila lastno restavracijo na E. 185. cesti. Bila je članica SNPJ, Slovenske pristave; rada je pela in bila več let članica zbora Glasbena Matica.

Pogreb je bil 3. januarja 1997. Iskreno se zahvalimo č.g. Jožetu Božnarju za prinašanje sv. zakramentov med njeno boleznijo, za molitev rožnega venca v pogrebnem zavodu, za darovano pogrebno sv. mašo in krasen slivospev, in za spremstvo in zadnje molitve na pokopališču. Srčno zahvalo naj prejme č.g. Viktor Tomec, ki je asistiral pri pogrebni maši v cerkvi sv. Vida. Najlepše se zahvalimo zboru Glasbena Matica za petje v pogrebnem zavodu in pri pogrebni sv. maši. Hvaležni smo radijskim oddajam Slovenske radijske družine in g. Tonyja Petkovška za prisrčno slovo na njih oddajah.

Našo iskreno zahvalo naj sprejmeta članstvu Belokranjskega kluba in društva SNPJ, za molitve in poslovilne besede v pogrebnem zavodu. Najlepšo zahvalo pogrebcem, ki so nosili krsto naše drage na pokopališču Vernih duš.

Posebno se srčno zahvalimo dr. Williamu Braun, ki je bil pokojničini prijatelj prav toliko kot njen zdravnik. Skrbel je za njo od začetka njene bolezni prav do konca njenega življenja, vedno s skrajnim sočutjem.

Hvala lepa sorodnikom iz Kanade in Chicaga, ki so prišli na pogreb: Anica in Tomaž Mauser ter Julka Markič roj. Mauser. Iskrena hvala Helenci Etchell roj. Mauser, za njeno veliko pomoč, ter Rotiji Radoš roj. Mauser, za branje berila pri pogrebni sv. maši.

Našo najtoplejšo zahvalo naj sprejmejo vsi, ki so v tako velikem številu pokojno prišli kropit, in vsi, ki so se udeležili pogrebne sv. maše in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Iskrena hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, krasne vence in cvetlice in v druge dobre namene, za vse ustne in pismene izraze sožalja, in še vsem, ki so nam kakorkoli lajšali težke dni in z nami sočustvovali. Zelo smo hvaležni organistu in pevcem ter pevkom za tako lepo petje in spremljavo pri pogrebni sv. maši. Lepa hvala Grdina-Faulhaber zavodu za vso postrežbo in skrbno vodenje pogrebnega sprevoda.

Razposlali smo zahvalne kartice vsem, ki so se nas in naše drage mame posebno spomnili, in za katere smo imeli naslove. Ako kdo take kartice ni prejel, naj nam oprostí in naj s to javno zahvalo sprejme našo globoko hvaležnost.

Spomin na Te je naš zaklad,
saj vsak od nas Te imel je rad;

pri Bogu zdaj se veseliš,
a v srcih naših Ti živiš!

Zalujoči:

DARINKA PROCTOR GARTH, roj. Mauser, hčerka
SILVA in IRENCA, roj. Mauser, hčerki
EMILY, SARAH, TERRA in JOSHUA, vnukinje in vnuk
ZOFIJA ROTER, sestra, z možem, Dr. ZDENKO ROTER
MLADEN in IGOR ROTER, nečaka
ter ostalo sorodstvo v Ameriki in Sloveniji

Richmond Heights, Ohio, 20. februarja 1997.

Joseph L. FORTUNA

POGREBNI ZAVOD
5316 Fleet Ave.
641-0046

Moderni pogrebni zavod.
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoci.

CENE NIZKE
PO VASI ZELJI!

Rožmanov proces: kritično soočenje s polpreteklostjo

Dom Sodalitas v Tinjah in soprireditelji tednika »Nedelja« in »Družina« ter Mohorjeva založba so 29. jan. vabili na zelo zanimivo predstavitev knjige »Rožmanov proces« (založba Družina, 1996) zgodovinarjev Tamara Griesser-Pečar in Franceta Dolinarja v tinjski dom.

Knjiga je za koroške Slovence pomembna z dveh vidikov. Po eni strani je bil Rožman koroški rojak, rodil se je v Dolinčičah pri Šmihelu v Podjuni, in je zato gotovo tudi del zgodovine koroških Slovencev. Po drugi strani pa je Rožman bil ljubljanski škof med drugo svetovno vojno, ki je bila za Slovence usoden in najbolj krut čas.

Rožmanova vloga v letih 1941 do 1945 je bila predmet enega izmed montiranih povojnih komunističnih procesov, ki pa so bili v glavnem vperjeni proti Cerkvi, »hrbtenici opozicije«, kakor je Ministrstvo za notranje zadeve ocenilo katoliško Cerkev leta 1945. Med 21. in 30. avgustom 1946 je vojaško sodišče IV. jugoslovanske armade sodilo škofu Rožmanu in petim soobtožencem. Škofa je v odsotnosti obsodilo na 18 let zaporja in izgubo političnih in državljan-skih pravic ter na zaplenbo imovine.

Očitati so mu, »da je ... vodil izdajalsko dejavnost in služil okupatorju pri prizadevanju njegovega načrtnega iztrebljanja in raznarodovanja slovenskega naroda in dušenja osvobodilne borbe«.

Od tega procesa dalje se je v javnosti ustvarjala negativna podoba o škofu Rožmanu. Cel očitki, ki jih ni samo zgodovinarji, temveč za katere je sodišče že za časa procesa vedelo, da ne držijo,

se trdovratno obnavljajo in ponavljajo.

Knjigo »Rožmanov proces« sestavljata dve zgodovinski ekspertizi, ki ju je naročil glavni javni tožilec Anton Drobnič za obnovitev procesa proti škofu Rožmanu. Avtorica prve ekspertize, Tamara Griesser-Pečar je ugotovila, da sodišče leta 1946 ni upoštevalo osnovnih demokratičnih principov ločitve sodstva, izvršne oblasti in zakonodaje, da sodniki niso bili neodvisni, da je sodišče obsodilo škofa pavšalno zaradi izdaje ljudstva ter vojnega zločina, čeprav o krivdi govorimo lahko samo takrat, kadar je obtožena oseba dejanje tudi dejansko zagrešila. Po vrhu sodišče ni upoštevalo razbremenilnega gradiva, ki je govorila škofu v prid.

Sklep Pečarjeve ekspertize je, da je bila obsodba zgrešena v vseh 13. točkah obtožnice.

Prav tako tudi avtor druge ekspertize meni, »da je šlo v primeru Rožman za skonstruiran politični proces«.

Kljub obema z dokumenti podkovanima ekspertizama, je ljubljansko okrožno sodišče pred kratkim zavrnilo zahtevo po obnovitvi Rožmanovega procesa in to z argumenti in metodami, ki spominjajo na čase povojnega komunističnega totalitarizma v Jugoslaviji. Posebno je treba poudariti, da pobudniki zahteve po obnovitvi Rožmanovega procesa želijo obnovitev in ne apriori revi-

zije procesa. To pomeni, da želijo čim bolj objektivno in nepristransko razčiščevanje Rožmanove vloge med leti 1941 in 1945 s pomočjo vseh dokumentov, ki so do zdaj na voljo.

S tem pa je tudi nujno povezan pošten in zgodovinski čim bolj objektivni opis razmerij v Sloveniji v letih 1941 do 1945 in tudi dogajanj po drugi svetovni vojni. To ne pomeni, da pavšalno obsojamo to ali ono stran in da pišemo črno-belo zgodovino, temveč da upoštevamo vse okoliščine, ki so privedle do dejanj posameznikov in skupin.

Sestaviti je treba zgodovinski mozaik, ki nam bo omogočil čim popolnejšo in resnično zgodovinsko podobo. En tak kamenček v mozaiku bo naslednji mesec izšel pri Mohorjevi založbi v Celovcu: življenjepis poznejšega pomožnega škofa Stanislava Leniča. Svoj življenjepis je Lenič moral pod prisilo napisati v komunističnem zaporu. Pred kratkim je zgodovinarica Tamara Griesser-Pečar odkrila njegove zapiske v ljubljanskem arhivu in jih pripravila za knjižno izdajo.

Pečarjeva je v svojem predavanju v Tinjah pravilno ugotovila, da na Rožmanovem procesu ni šlo samo za osebo škofa, temveč tudi za vprašanje legitimnosti novega režima. Brez dvoma je moral prevzem oblasti legitimirati in oblast utrditi. In to je storil takoj po drugi svetovni vojni tako, da je velik del svojih nasprotnikov brez sodnega postopka pobil. Kasneje je s konstruiranimi procesi in tudi drugimi metodami totalitarnega režima poskušal streti opozicijo, predvsem katoliško Cerkev.

Knjiga »Rožmanov proces« se uvršča v sklop knjig, ki sili Slovence v preseganje štiridesetletnega režimskega razlaganja (pol)preteklosti. Avstrijci bi temu rekli »Vergangenheitsbewältigung«, ki je v Avstriji gotovo zelo pomanjkljivo uspela, a ki je le privedla do dosti kritičnega obračuna z nacizmom.

To novo soočanje s najtemnejšim obdobjem je za Slovence velikega pomena. Štiridesetletni komunistični režim in njegove manipulacije z ljudstvom so se globoko zasadile. Čim prej bodo Slovenci na novo in bolj objektivno presodili svojo zgodovino, tem lažji bo pot iz pototalitarne v demokratično družbo. Knjiga »Rožmanov proces« je vsekakor vredna, da jo preberemo.

Hanzi Filipič
Naš tednik, 31.1.1997

Janko Kulmesch

(nadaljevanje s str. 14)

ni zavezništvo njenih slovenskih tovarišev v vladni družbi z Jelinčičevimi nacionalisti sploh ne moti. Poleg tega SPÖ tudi vedno bolj mika uradno sodelovanje s Haiderjem.

To pa je spet druga zgodba.
NAŠ TEDNIK
31. januar 1997

SEMINAR

TORONTO, Ont. — V nedeljo, 2. marca, ob 4. uri popoldne, bo v cerkveni dvorani na 611 Manning Avenue seminar s sledečim programom:

Prof. Mimica Markez — Zmote v 19. in 20. stoletju

Ing. Jože Škulj — Slovenska družinska imena: izvor in pomen
Debato bo vodila **ga. Ema Pogačar**

Vsi vljudno vabljeni!

Slovensko-Kanadski Svet

Prekmurski Madžari in porabski Slovenci

Od tega, kako je v Sloveniji, je odvisno, kako bo v zamejstvu

Celovec — Nekatero narodnostne pravice prekmurskih Madžarov tudi v življenju, ne samo na papirju, presegajo evropske standarde in sodijo na seznamu rešitev, za kakršne si v marsikateri državi manjšine zaman prizadevajo. Gre za dejstva, ki niso neznana tudi mednarodni javnosti, kar se je pokazalo pri priznanju slovenske samostojnosti po razpadu Jugoslavije.

Med pomembnejše in konkretne pravice prekmurskih Madžarov in italijanske narodnosti na Obali sodijo tudi zagotovljeni sedeži v predstavniških telesih, od občinskih svetov po novi lokalni samoupravi (ko so sorazmerno velike občine razdelili na več manjših) do državnega zbora oziroma slovenskega parlamenta.

Madžarska in italijanska narodnost sta imeli svoje poslanske sedeže že v skupščini nekdanje Socialistične republike Slovenije, ki so jo sestavljali tri zbori in v vsakem zboru je bil tedaj en narodnostni poslanec. Torej večletna pravica, ki so jo prenesli tudi v državni zbor samostojne države Slovenije.

Ravno zavoljo tradicije, ki se odraža v ustrezni politični praksi in dobrih izkušnjah pri delu narodnostnih poslancev, so prekmurski Madžari (in tudi italijanska narodnost na Obali) zelo odločno zavrnilo pobudo, da bi imela narodnostna poslanca pravico glasovati le tedaj, ko državni zbor odloča o manjšinskih zadevah.

Kaj bi delala Maria Pozsonec in Roberto Batelli na vseh drugih, torej na večini zasedanj državnega zbora, seveda ni znano. Res pa bi bila, če si dovolimo nekaj cinizma, med najboljše obveščeni pripadniki manjšin v Sloveniji.

Pozablja se tudi, da sta bila glasova ali glas narodnostnih poslancev le redko odločujoča (če izvezemo sedanje razmere) v državnem zboru; njuna pravica je enaka pravici ostalih poslancev, preprečita lahko le z vetom odločitve državnega zbora, ki bi posegle v konkretne manjšinske pravice. V parlamentu, kjer je razmerje drugačno kakor v sedanjem slovenskem, bi bila narodnostna poslanca brez pravice veta zgolj v okras, saj ne bi mogla vplivati na nobeno odločitev.

Na Madžarskem je drugače. Trinajst uradno priznanih manjšin nima zagotovljenih sedežev v 386-članskem parlamentu. Takoj po političnih

spremembah so nekatere stranke sicer obljubljale manjšinam poslanske sedeže v parlamentu, vendar so ob zadnjih parlamentarnih volitvah (leta 1994) na to »pozabile«.

Morda bi bilo drugače, če bi bil vnaprej znan volilni rezultat, ki bi neki stranki »zagotovil« večino, kot so jo na zadnje dobili socialisti: kar 54 odstotkov glasov. Pri takšnem volilnem rezultatu bi si stranka, ki bi si konkretno prizadevala za manjšine, utrdila oz. povečala ugled.

Nekoliko drugače je na regionalni in lokalni ravni, kjer manjšine večinoma imajo svoje predstavnike, vendar so bili izvoljeni ali na strankarskih listah ali kot neodvisni kandidati (enako je zdaj v parlamentu, kjer so poslanci iz vrst manjšin, toda izvoljeni kakor vsi drugi).

Kakor sta v Sloveniji manjšini organizirani v regionalnih narodnostnih samoupravnih skupnostih, tako ima na Madžarskem vseh trinajst narodnosti državne, mestne in občinske narodnostne samouprave. Sedež slovenske državne samouprave ni v Budimpešti, ampak v najbolj narodnostni vasi - na Gornjem Seniku.

Zagotovljeno zastopstvo manjšin v parlamentu in na nižjih ravneh sodi med zelo pomembne narodnostno-politične naloge na Madžarskem. To stališče zagovarjajo tudi porabski Slovenci, tako Zveza Slovencev kakor Slovenska državna narodnostna samouprava. Zato tisti, ki želijo zmanjšati sedanje manjšinske pravice v Sloveniji, neposredno posegajo ali v sedanje pravice ali v prizadevanja za nove pravice slovenskih manjšin v celotnem zamejskem prostoru.

Ernest Ružič
Naš tednik, 31.1.1997

MALI OGLASI

FOR RENT

Modern 3 room apt., next to Slovene Home for the Aged, off Neff Rd. Call 531-5754 or 951-3087. (x)

Visit Our Slovene American Auto Repair Shop!

NOTTINGHAM AUTO BODY & FRAME

Frame Straightening
Collision Repair
Painting

19425 St. Clair Avenue
Tel. 481-1337

Michael Bukovec, Owner

Progressive Slovene Women of America

proudly announces the Fourth Edition of
Treasured Slovenian and International Recipes

Name .....

Address .....

City/State/Zip .....

Number ordered _____ (\$15.00 + \$3. S/H each book)
(in U.S. Dollars)

Make checks payable to "PSWA COOKBOOK" Mail to
15335 Waterloo Rd., Cleveland, OH 44110

Paul J. Hribar Joyce Ann Hribar Attorneys at Law

A. M. Penna Building, Suite 500
27801 Euclid Avenue, near I-90
Euclid, Ohio 44132

— 261-0200 — Fax 261-7334 —

Probate, Estate Planning
Real Estate, Trusts and
General Civil Practice

Misijonska srečanja in pomenki

1170. Ciklon Gretelle je pustošil,

v petek, 24. januarja, na Madagaskarju in zelo hudo prizadel skoraj celotno področje farafanganske škofije, kjer delujejo slovenski lazaristi, usmiljenke in laični misijonarji. Lazarist Roj Gajšek 3. februarja o položaju poroča:

»V škofijskem mestu Farafangana skoraj ni stavbe, ki bi ostala nedotaknjena. Vse misijonske stavbe, skupaj s stolnico, gobavskim naseljem, so ostale brez strehe; precej jih bo treba do temelja podreti, ker so bile tako močno poškodovane. Pridelek je tudi povsem uničen zaradi vetra ali zelo hudih poplav.

Okrog naših misijonov v Vangaindrano, Matanga, Ranomena in Milongy je škoda velika. V teh krajih pogrešajo okoli 100 oseb in je bilo več deset mrtvih. Upamo, da med našimi misijonarji ni človeških žrtev. Nimamo pa nobenih točnih novic, ker so ti kraji odtrgani od sveta. Ni telefona in ceste so pretrgane zaradi zemeljskih plazov.

Pomoč ljudem se po malem organizira. Vendar se bojimo lakote in posebej epidemije nalezljivih bolezni. Klemen Štolcar, ki nam je opisal v nekaj vrsticah stane v Farafangani, pravi, da je bilo stanje prav apokaliptično. Sedaj se tja zgrinjajo množice ljudi, ki čakajo na malenkost riža, da bi preživeli. Naš vizitator, ki je bil v Farafangani, pravi, da mesta ni prepoznal. Tudi Vohipeno, kjer deluje s. Marija Pavlišič, je bil močno prizadet. Z malo manjšo silo je ciklon šel skozi Manakaro, vendar še vedno s takšno močjo, da je poškodoval 40% stavb v mestu.

Vsaka pomoč, ki bi nam prišla ob tej naravni nesreči, bi nam bila v veliko oporo. Je pač stiska, ki se pojavi nepri-

čakovano in ji ni lahko odpmoči.

Kot morda že veste,

sem sedaj spet v glavnem mestu. Zaupali so mi dva bogoslovca diakona, ki tukaj končujeta študije, obenem pa sem v pomoč Pedrotu Opeki. On je trenutno na dopustu in se vrne iz Argentine v marcu.

Gospod Janko Slabe se iz zdravstvenih vzrokov vrača v Slovenijo. Tokrat za stalno. Ko se je lani po Veliki noči vrnil, je upal, da bo šlo. In res, do hude vročine v decembru 1996 se je kar dobro počutil, potem pa ga je začela zdelovati vlažna vročina. Na srečo ima Madagaskar zadnja leta precej domačih poklicev, ki bodo lahko zapolnili nastale vrzeli.

Iz sporočila ekonomista Tordeta v Parizu sem zasledil, da ste tja zame poslali lep dar MZA 1996 v čeku za \$500. Prav iz srca se Vam zahvaljujem za velikodušni dar. Posebno v teh težkih dnevih nam bo vsak dolar tako zelo prav prišel. Vam in vsem v MZA želim že danes vesele in milosti polne velikonočne praznike.

S priručnimi pozdravi Vaš

Rok Gajšek, C.M.«

Lazarist Lojze Letonja, ki gradi novo cerkev v župniji Manakara, se 30. januarja lepo zahvaljuje za dar MZA 1996 \$500, za \$2000 v daru g. dr. Antona Kovačiča in njegovega prijatelja, župnika v North Carolina, in za kanadski ček za \$5000, dar dveh dobrotnikov za tabernakelj v njegovi novi cerkvi. Za vse moli in vse prosi, da v molitvah in žrtvah ne pozabijo njegovih načrtov.

Lazarist dr. Janez Puhan

iz Farafangane 10. januarja kot temeljit poznavalec misijonske problematike, piše nam vsem:

»Prejeli smo vaše pismo in sporočilo, da ste nam spet, kot za vsak božič, nakazali letno MZA \$5750 pomoč. Pošiljam vam podpisano potrdilo. V svojem imenu in v imenu vseh tukajšnjih misijonarjev se vam za dar iskreno zahvaljujem. Kar že nekam navadili smo se nanj vsa ta leta. Vem, da vsak posamezno in tudi skupaj s kristjani pogosto molimo za vse naše dobrotnike, kar upam se tudi v vašem življenju dobrotnikov že pozna. Vse plači-

lo pa tako ne pride že v tem času.

V božični številke *Družine* ste lahko prebrali vtise g. Jožeta Planinška ob obisku med nami tukaj. Je seveda zelo osebno razmišljanje, sicer pa kaj je en mesec na Madagaskarju, vendar v uvodnem razmišljanju pove precej resnice. Da pa imajo še mnogi kristjani (v Sloveniji) zelo romantično pojmovanje o misijonih je kriv tudi sam in tudi nekateri drugi uredniki ali pa duhovniki, ki hočejo, da misijonarji na dopustu povedo to ali ono, ko si sami želijo.

Tudi *Misijonska obzorja* so premalo kritična, to vem iz osebne izkušnje. Poslal sem jim namreč kar precej dolg članek, nekako razmišljanje ob afriški sinodi in stoletnici katolištva v naši škofiji. Seveda, če sem hotel prikazati realno sliko naše Cerkve in ugibal, kaj jo čaka, če gredo stvari tako naprej kot so sedaj zastavljene, sem moral zapisati tudi 'manj vzpodbudne reči'.

Konček, oziroma izvleček iz mojega članka, so enkrat v *Družini* objavili in napovedali, da bo ves članek izšel v *Mis. obzorjih*, pa je zdaj izšlo že kar lepo število *M.O.*, o članku pa nič. Vtis imam, da se bojijo, da bi bili slov. katoličani 'pohujšani', če bi poznali resnično sliko tukajšnje Cerkve. Torej vedno niso krivi le misijonarji, da imajo ljudje tako romantično sliko o misijonih. Naša stvarnost je preveč trda in realistična, da bi jo mogli vedno zamolčati.

V zadnjih letih se stvari tu zelo

spreminjajo, predvsem odkar je vedno več domačih duhovnikov. Gotovo moramo mi misijonarji, kot Janez Krstnik, postajati manjši, da pride bolj do izraza domača duhovščina. Pa vseeno vedno trdim, da dokler bom tu, bom po svoji vesti povedal kaj mislim in delal tudi po svoji vesti, čeravno nekaterim to ni všeč. Ko mi bodo pa rekli, da me več ne prenesejo, bom pa šel drugam.

V naši škofiji je največji problem v tem, ker naš škof, ki je dobričina, ni 'šef', ki bi znal organizirati in po potrebi tudi komandirati. Tako lahko vsak dela, kar se mu zljubi, ali pa nič ne dela in lepo živi. To velja predvsem za domače duhovnike, ki so se preveč pogospodili in ki v duhovništvu najdejo najlagodnejši način življenja. Izkoristiti vse prednosti in se izogniti vsem zahtevam oziroma težavam, kar je že v naravi malgaškega človeka. Ko gledam naša semenišča in tudi sestrskeske novice, me je kar strah za bodočnost malgaške Cerkve. Seveda vem, da Gospod vedno vodi svojo Cerkev, čeravno včasih po ovinikih, vendar ima naše mesto v njej svojo težo, predvsem, če smo duhovniki ali redovnice.

No, pa da ne bo izgledalo to pisanje preveč pesimistično, naj povem, da so tudi svetle točke. To so predvsem dobri katehisti. Rad rečem, da bi bilo bolje imeti več dobrih katehistov in manj duhovnikov v naši Cerkvi. Morda se

bo to tudi uresničilo, ker opazam, da je vsaj na našem področju zelo upadlo število kandidatov za semenišče. Vsaj meni so v veselje tudi župnijski sveti, ki so marsikje zares vzeli v roke svojo Cerkev.

Prisrčen pozdrav

Janez Puhan, C.M.«

Misijonar Puhan v pismu resno razmišlja o dejanskem stanju misijonske Cerkve na Madagaskarju. Videti probleme je silno važno za pravilno izbiro poti do ozdravljenja. Brez diagnoze ni primernih medicin. Molimo za ta rumeni otok, kamor je sv. Vincencij še v svojem življenju pred več stoletij poslal dvakrat misijonarje. Prva ekipa je skoraj v celoti tam umrla od bolezni.

Misijonsko kosilo MZA

Cleveland je na Svečnico, 2. februarja, zopet lepo uspelo. Točno poročilo bo objavljeno, ko dobimo vse potrebne podatke. Zahvala predsednice Lavrišve o dogodku samem je bila objavljena v prejšnji številki AD. Naj vsem, ki so k uspehu na kakršenkoli način doprinesli, Bog obilno žrtve povrne!

Rev. Charles Wolbang CM

St. Joseph's Seminary
65 Mapleton Rd. P.O. Box 807
Plainsboro, NJ 08536-0807
Telefon: 609-520-8839
Fax: 609-452-2851

NOVI GROBOVI

(nadaljevanje s str. 9)

Leskovec, Frances Klavora ter že pok. Franka, Josepha in Andrewa. Pogreb bo v oskrbi Želetovega zavoda danes zj. ob 8.30 s sv. mašo ob 9.30 v cerkvi sv. Kristine in pokopom na Vernih duš pokopališču.

Josephine R. Klemencic

Dne 14. februarja je umrla 87 let stara Josephine R. Klemencic, rojena Kastelic, vdova po Louisu, mati JoAnn Kaifesh, Mary Lou Ambrose in že pok. Betty Kirchner, 11-krat stara mati, 9-krat prastara mati, sestra Alice Opalich, Dorothy Urbancich ter že pok. Mathewa in Williama. Pogreb je bil 17. feb. v oskrbi Brickmanovega zavoda s sv. mašo v cerkvi Marije Vnebovzete in pokopom na Vernih duš pokopališču. Darovi v pokojničin spomin St. Mary's Endowment Fund, 15519 Holmes Ave., Cleveland, OH 44110 bodo s hvaležnostjo sprejeti.

Frank Grčar

Umrl je 83 let stari Frank Grčar, rojen v Moravčah pri Litiji, mož Frances roj. Božič, oče Justine Grčar (Slov.), Franka, Joe-a in Marie Frank, 14-krat stari oče, 11-krat prastari oče. Pogreb je bil 15. feb. v oskrbi Dan Cosic zavoda s

sv. mašo v cerkvi Marije Vnebovzete in pokopom na Vernih duš pokopališču.

John J. Vrhovec

Umrl je 84 let stari John J. Vrhovec, brat že pok. Antona, stric in prastric. Pogreb je bil 15. feb. v oskrbi Želetovega zavoda s sv. mašo v cerkvi sv. Kristine in pokopom na Vernih duš pokopališču.

KOLENDAR

MAREC

2. — KSKJ društvi št. 25 in 162 sponzorirata golaž s polento kosilo v dvorani sv. Vida. Serviranje od 11. do 1. pop.

9. — Slov. šola pri sv. Vidu postreže s kosilom v farnem avditoriju. Serviranje med 11. dop. in 1.30 pop.

9. — Dramsko društvo Liliya poda igro v Slov. domu na Holmes Ave. Pričetek ob 3h pop.

16. — Federacija Slov. narodnih domov priredi letni banket v SND na St. Clairju.

APRIL

5. — Tabor DSPB priredi spomladanski družabni večer z večerjo in plesom v Slovenskem domu na Holmes Ave.

12. — Pevski zbor Jadran ima spomladanski koncert v SDD na Waterloo Rd. Igra Fred Ziwich orkester.

13. — Kr. št. 2 SNPJ ima Super Button Box Bash 16 v SDD na Recherjevi ulici, od 1. do 5. pop.

15. — Izredno: Koncert svetovno znane pianistke Dubravke Tomšič v dvorani Severance Hall v Clevelandu.

19. — Slovenska šola pri sv. Vidu priredi Materinsko proslavo v farni dvorani. Pričetek ob 6.30 zv.

19. — Primorski klub prireja »Primorski večer« z večerjo in plesom v SND na St. Clair Ave.

26. — Pevski zbor Zarja ima koncert z večerjo in plesom v SDD na Recher Ave.

27. — Klub upokojencev St. Clair Ave. ima večerjo v SND na St. Clair Ave.

MAJ

3. — MePZ »Emil Adamič« iz Ljubljane ima koncert v SND na St. Clair Ave.

17. — Pevski zbor Korotan poda svoj koncert v farni dvorani sv. Vida. Po koncertu ples.

25. — Društvo SPB Cleveland sponzorira spominsko sv. mašo ob 12. uri pri Lurški Materi božji na Chardon Rd. v Euclidu.

MALI OGLASI

CAREGIVER NEEDED

to assist elderly woman 3 evenings per week for 2 to 2½ hrs. Light chores, no lifting. Euclid area. Call Barb at 261-3446.

(8-11)

FOR RENT

4 rooms, up, with garage. E. 52 St. Call 881-8709. (6-9)

INTERNATIONAL PROGRAM

1560 on Your A.M. Dial on WATJ

Your Host Mario Kavcic
American and International Selections
Saturdays at Noon . . .

1560 WATJ • Box 776 • Chardon, Ohio 44024

(216) 286-1560 • 1-800-946-1560

Fax (216) 286-2727

Vladimir M. Rus Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)
391-4000

(FX)